

“Welcome to my life”

Een explorierend onderzoek over de emo-subcultuur aan de hand van hun weblogs

(bron: <http://media.photobucket.com/image/emo/brittany7645/emo.jpg>)

Marlieke Mulder, 3173100
Bacheloronderzoek Algemene Sociale Wetenschappen
Cursusjaar 2008-2009
Begeleidster: Jette Westerbeek
Tweede begeleidster: Petra Kerstens

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Probleemstelling	6
Overzicht relevante theoretische en empirische literatuur	8
Methodologische verantwoording	23
Resultaten en analyse	26
Conclusies	36
Reflectie/discussie	42
Literatuurlijst	44

Songtekst

SIMPLE PLAN - Welcome To My Life

*Do you ever feel like breaking down?
Do you ever feel out of place?
Like somehow you just don't belong
And no one understands you
Do you ever wanna runaway?
Do you lock yourself in your room?
With the radio on turned up so loud
That no one hears you screaming*

*No you don't know what it's like
When nothing feels all right
You don't know what it's like
To be like me*

*To be hurt
To feel lost
To be left out in the dark
To be kicked when you're down
To feel like you've been pushed around
To be on the edge of breaking down
And no one's there to save you
No you don't know what it's like
Welcome to my life*

*Do you wanna be somebody else?
Are you sick of feeling so left out?
Are you desperate to find something more?
Before your life is over
Are you stuck inside a world you hate?
Are you sick of everyone around?
With their big fake smiles and stupid lies
While deep inside you're bleeding*

*No you don't know what it's like
When nothing feels all right
You don't know what it's like
To be like me*

*To be hurt
To feel lost
To be left out in the dark
To be kicked when you're down
To feel like you've been pushed around
To be on the edge of breaking down
And no one's there to save you
No you don't know what it's like
Welcome to my life*

*No one ever lied straight to your face
No one ever stabbed you in the back
You might think I'm happy but I'm not gonna be okay
Everybody always gave you what you wanted
Never had to work it was always there
You don't know what it's like, what it's like*

*To be hurt
To feel lost
To be left out in the dark
To be kicked when you're down
To feel like you've been pushed around
To be on the edge of breaking down
And no one's there to save you
No you don't know what it's like (what it's like)*

*To be hurt
To feel lost
To be left out in the dark
To be kicked when you're down
To feel like you've been pushed around
To be on the edge of breaking down
And no one's there to save you
No you don't know what it's like
Welcome to my life
Welcome to my life
Welcome to my life*

Inleiding

In de loop van mijn studie is mijn interesse steeds meer geschoven naar jongeren. Ik paste hier mijn studierichting op aan en koos steeds meer vakken op het gebied van de jeugd, zoals 'Opvoeding en Ontwikkeling', 'Jeugdcriminaliteit' en 'Wilde jaren'.

Toen ik aan het eind van mijn tweede jaar Algemene Sociale Wetenschappen een thema moest kiezen voor mijn bachelorproject, was voor mij de keuze snel gemaakt: ik sloot mij aan bij de groep 'jongeren en depressie'.

Omdat ik zelf in mijn vrije tijd veel bezig ben met muziek en ik enthousiast was geworden door een artikel over muzieksmaak en probleemgedrag, voegde ik mij bij het subgroepje 'depressie en muziek bij jongeren'.

Een ander fenomeen dat mij interessant leek om te onderzoeken, zijn 'weblogs'.

Deze verschillende interesses samen, brachten mij op het idee om weblogs van emo-jongeren te onderzoeken. De emo-cultuur is een redelijk nieuwe subcultuur die een grote aantrekkingskracht heeft op jongeren tussen de 12 en 18 jaar. Behalve hun uiterlijk (o.a. strakke broeken, T-shirts van emo-bands, all-stars, zwart steil gemaakt haar met vaak een pluk voor de ogen, zwarte nagellak) hebben zij nog twee, voor mijn onderzoek relevante eigenschappen, gemeen. Ze voelen zich vaak depressief, de naam 'emo' is daarom ook afgeleid van 'emotional'. De hiervoor geplaatst songtekst van Simple Plan, een band waar emo's veel naar schijnen te luisteren, lijkt een goed beeld te geven van hoe zij zich vaak voelen. Daarnaast zijn zij veel actief op internet, onder andere op weblogs.

Weblogs zijn de laatste jaren al een populair onderzoeksobject, er verschijnen de laatste tijd steeds meer wetenschappelijke artikelen over dit thema. Zo zijn er bijvoorbeeld psychologische artikelen verschenen over de redenen waarom mensen bloggen en bestaan er artikelen over de verschillen tussen weblogs van mannen en vrouwen (Doorn et al, 2007).

Over emo-jongeren is daarentegen nog heel weinig wetenschappelijk materiaal verschenen, daarom leek het mij juist interessant om de weblogs van deze subcultuur te onderzoeken.

Wat staat er precies in deze weblogs? Zijn de weblogs van emo-jongens anders dan die van emo-meisjes? Hoe wordt er omgegaan met de negatieve reacties van de buitenwereld? Wat wordt er geschreven over hun depressiviteit of wordt dit niet veel besproken? Wat voor een rol speelt muziek in hun leven? Oftewel: op wat voor manier geven zij in hun weblogs vorm aan hun subcultuur?

Probleemstelling

Doelstelling

Met mijn onderzoek beoog ik meer kennis te ontwikkelen over de subcultuur van emo's aan de hand van hun weblogs. Over weblogs in het algemeen is de laatste tijd steeds meer wetenschappelijke kennis ontwikkeld, maar over emo's en zeker de weblogs van emo's ontbreekt daarentegen nog heel veel informatie. Daarom zou ik aan de hand van een *explorerende vraagstelling* meer te weten willen komen over dit onderwerp.

De *wetenschappelijke relevantie* is dus om meer kennis te ontwikkelen over deze nieuwe subcultuur. Er is de laatste jaren meer aandacht voor depressie onder jongeren en mogelijk zelfs maken de 'nieuwe' emo-jongeren deel uit van de jeugd die te maken heeft met depressieve klachten. Voor de *maatschappelijke relevantie* zou het daarom van belang kunnen zijn als hulpverleners via mijn onderzoek een beter beeld hebben van wat deze emo's bezighoudt, waar ze over schrijven, of ze terecht of ten onrechte in een kwaad daglicht worden geplaatst etc.

Mijn onderzoek zal een *interdisciplinair* karakter hebben, aangezien ik mijn onderwerp vanuit verschillende sociale disciplines wil bekijken. Zo zal ik in mijn onderzoek bijvoorbeeld aandacht hebben voor sociologische onderwerpen als zelfpresentatie. Maar daarnaast zal ik mij ook bezighouden met psychologische onderwerpen, zoals depressie.

Daarnaast zal dit een typisch onderzoek zijn vanuit de Algemene Sociale Wetenschappen, gezien de probleemgerichtheid ervan. Problemen bij jongeren worden al jarenlang als een maatschappelijk vraagstuk gezien, in de 18^e eeuw liet Jean-Jacques Rousseau zijn licht zelfs al schijnen op deze problematiek (Westenberg, 2008). Dit onderzoek zal echter samenhangen met recente onderzoeksobjecten in de sociale wetenschappen, zoals weblogs en de rol van muziek bij jongeren, waardoor er een grote focus ligt op wat er zich momenteel afspeelt in onze samenleving.

Vraagstelling

Mijn hoofdvraag is:

Op welke wijze geven emo's in hun weblog vorm aan hun subcultuur, hoe presenteren zij zichzelf en hoe wordt daarop gereageerd door anderen?

Mijn deelvragen zijn:

- Waarover schrijven emo's in hun weblogs?
- Welke typische puberteit-gerelateerde problemen komen aan de orde?
- Met welke andere problemen blijken emo's vaak te kampen?
- Welke rol speelt muziek in hun leven?
- Welke uiterlijke kenmerken van emo's komen in de weblogs naar voren?
- Op wat voor manier presenteren de emo's zichzelf?
- Verschillen de weblogs van emo-jongens met die van emo-meisjes en zo ja, in welk opzicht?
- Welke reacties komen er op de weblogs?
Op welke wijze wordt er aandacht besteed aan deze reacties? En op wat voor wijze komen negatieve reacties van de buitenwereld op de emo-subcultuur aan de orde?

Definities

Emo's / emo-jongeren: jongeren die één of meerdere emo-kenmerken bezitten, maar die vooral *zichzelf* als een emo zien (door bijvoorbeeld lid te zijn van een emo-hyves).

Emo-cultuur: een jeugdsbultuur die gekenmerkt wordt door het luisteren naar emo-bands (Tokio Hotel, My Chemical Romance etc.), zich depressief voelen, depressieve gedichten schrijven, over depressiviteit in weblogs schrijven, emo-kleding (skinnybroeken, allstars, t-shirts van emo-bands, polsbandjes etc.) dragen en in sommige gevallen auto-mutilatie.

Weblogs: een persoonlijke webpagina die regelmatig ge-update wordt met nieuwe verhalen van de eigenaar. De verhalen staan in chronologische volgorde onder elkaar (het nieuwste verhaal bovenaan) en buitenstaanders kunnen reageren op de verhalen.

Puberteit-gerelateerde problemen: problemen die samengaan bij het volwassen worden, zoals ruzie met ouders, neerslachtige gevoelens, ontevredenheid over het (veranderende) lichaam etc.

Zelfpresentatie: de (meestal zo gunstig mogelijke) indruk die iemand van zijn eigen persoonlijkheid aan anderen geeft en waarbij hij speciale strategieën gebruikt.

Subcultuur: een cultuur die afwijkt van de dominante cultuur en die over eigen normen, waarden, 'regels', kleding- en muziekstijlen etc. beschikt.

Overzicht relevante theoretische en empirische literatuur

Inleiding

Jongeren die in subculturen onrust veroorzaken bij ouderen, zijn niks nieuws. In de jaren '60 ontstond er bijvoorbeeld al grote ophef over de 'hippies' met hun vrije ideeën over seks, drugs en hun vernieuwende muzieksmaak (Christenson & Roberts, 2001).

De afgelopen twintig jaar was er vooral angst voor de effecten van heavy metal- en rapmuziek. Zo ontstond er in de jaren '90 angst voor een zogenaamd 'heavy metal syndrome', nadat uit meerdere onderzoeken bleek dat een passie voor heavy metalmuziek vaak samengaat met depressie, suïcidale gedachten, drugsgebruik, slechte schoolprestaties, slechte familiebanden, roekeloos gedrag etc. (Christenson & Roberts, 2001).

Rapmuziek bezorgde volwassen angsten, nadat uit meerdere onderzoeken bleek dat onder rap-fans vaker seksueel overdraagbare aandoeningen voorkwamen en dat ongewenste tienerzwangerschappen vaker voorkwamen bij meisjes die van rapmuziek hielden (Johnson et al, 1999, Martino et al, 2006, Ward et al, 2007).

Verschillende soorten muzieksoorten en hun bijbehorende subculturen lijken vaak, al dan niet terecht, voor onrust en ophef te zorgen bij volwassenen. Een subcultuur die de laatste tijd opschudding veroorzaakt, maar waar nog amper wetenschappelijk materiaal over is verschenen, is de emo-subcultuur.

Jongeren uit deze nieuwe subcultuur kenmerken zich qua uiterlijk door steil, vaak één oog bedekkend en zwart geverfd haar, zwarte nagellak, een t-shirt van een zogenoemde emo-band, strakke broeken, Converse All-Stars schoenen en polsbandjes. Vaak luisteren zij naar zogenaamde emo-bands zoals *My Chemical Romance* en *Tokio Hotel* waarin thema's als de dood en liefdesverdriet de boventoon voeren. Deze thema's lijken hen zo sterk aan te trekken, omdat zij zich vaak depressief voelen. Er wordt ook vaak gezegd dat leden van de emo-subcultuur in zichzelf snijden. Maar over deze automutilatiekwestie bestaat veel onenigheid. Op online forums menen veel emo's dat dit onzin is, en beweren zij dat maar een klein percentage van hun subcultuur werkelijk automutilieert (bron: <http://emorulez.hyves.nl/>).

Een ander cruciaal kenmerk is dat zij hun depressieve en neerslachtige gevoelens vaak uiten in de vorm van gedichten of verhalen. Deze teksten zetten zij vaak openbaar op internet, in hun *weblogs*. Hier wordt vaak positief op gereageerd door andere emo's, maar het roept eveneens regelmatig haatgevoelens op van de zogeheten *anti-emo's*. Berichten als

'Ga toch je polsen doorsnijden'

'Emo's zijn een smet op onze mooie maatschappij en hoop dat iemand daar snel iets tegen weet!' (bron: <http://anti-emo.hyves.nl/>)

zijn geen uitzondering op deze internetpagina's.

Uit verschillende berichten uit de media blijkt dat kritiek op deze subcultuur niet alleen door jongeren via zulke internetsites wordt geuit, maar ook op een grotere

schaal door volwassenen. In Rusland is men bezig met het maken van een wet die de 'gevaarlijke tiener-trend' emo moet indammen. Aan de hand van deze wet zal emo-muziek in Rusland illegaal worden verklaard en kunnen emo's op scholen worden geweigerd. Ook in Amerika heerst er angst voor de emo-subcultuur. In de zomer van 2007 werd er op CBS een reportage uitgezonden waarin ouders gewaarschuwd werden voor deze subcultuur, die volgens deze televisiezender depressie voedt en jongeren aanmoedigt fysieke pijn als afleiding te gebruiken. In Engeland zorgde een grote groep fans van de emo-band *My Chemical Romance* voor behoorlijk wat ophef toen zij in mei 2008 uit protest de straat op gingen omdat tabloids de zelfmoord van een emo-tierner moeder hadden toegeschreven aan een lied van hun favoriete band.

Alvorens te beginnen met mijn eigen onderzoek, zullen belangrijke thema's besproken worden die relevant zijn voor dit onderwerp.

Onderwerpen die aan bod zullen komen zijn identiteit en zelfpresentatie, ongemakken die horen bij de puberteit en adolescentie, de rol van muziek bij jongeren, romantische relaties en liefdesverdriet.

Over al deze onderwerpen bestaat al veel wetenschappelijke informatie, maar in dit onderzoek zullen bestaande theoretische inzichten toegepast worden op een nieuwe cultuur, de emo-subcultuur. Mogelijkerwijs zal dit soms resulteren in dezelfde conclusies, maar waarschijnlijk zullen bepaalde patronen en verbanden worden gevonden die typisch blijken te zijn voor emo's, zodat er een beter beeld kan worden geschetst van deze nieuwe subcultuur.

Weblogs, een nieuw onderzoeksobject in de sociale wetenschappen

Weblogs, ook wel *blogs* genoemd zijn een relatief nieuw fenomeen op het internet. De meest recente versie van *Van Dale* geeft aan dit nieuwe verschijnsel de betekenis 'dagboek op internet'. Dit vergt echter nog wat meer uitleg.

In 1996 verscheen de eerste weblog online en de term 'weblog' werd voor het eerst gebruikt in 1997. Halverwege 1999 werd *blogging* als online activiteit populair, mede dankzij de opkomst van de eerste gratis blogging websites, zoals www.pitas.com (Herring et al, 2004). Dat *blogging* in korte tijd populair werd, blijkt wel uit het aantal weblogs: in 1996 waren dat er nog maar 26, nu bestaan er miljoenen blogs en verschijnen er dagelijks weer nieuwe (Blood, 2002).

Bloggers posten op verschillende tijdstippen, soms meerdere keren per dag, soms slechts één keer per half jaar, stukjes tekst op hun weblog. Deze verschillende verhalen verschijnen in omgekeerde volgorde op hun persoonlijke website, hun meest recente geschreven stuk verschijnt zodoende bovenaan. Weblogs zijn een openbaar medium, over het algemeen is iedere internetgebruiker in staat om weblogs van 'onbekenden' te lezen. Mensen kunnen tevens reageren op een blog, zo verschijnt er onder een verhaal van iemand vaak een lijst met *comments*.

De laatste jaren worden weblogs steeds vaker gebruikt als een onderzoeksobject. Rebecca Blood kwam naar aanleiding van haar onderzoek naar weblogs tot een indeling van drie soorten weblogs: filters, personal journals en notebooks. In *filters* wordt er geschreven over maatschappelijke kwesties die buiten het leven van de blogger afspelen. Men filtert dus van alle actuele kwesties die onderwerpen uit, die

voor de blogger interessant zijn om over te schrijven. Bij *personal journals* is het leven van de blogger juist het onderwerp van de weblog, deze hebben een typische dagboekvorm. *Notebooks* bevatten interne, maar ook externe onderwerpen en zijn vaak langere gerichte essays (Blood, 2002).

De functie van weblogs is vaak afhankelijk van de soort blogger: journalisten zien weblogs als alternatieve bronnen voor nieuws en publieke opinies, zakenmannen als een medium voor het uitwisselen van informatie, terwijl 'de normale mens' deze weblogs gebruiken als middel voor zelfexpressie (Herring et al, 2004).

De motieven van persoonlijke individuen voor het schrijven van weblogs werden uitgebreider uitgewerkt in het onderzoek van Nardi en collega's (2004). Aan de hand van interviews met bloggers, tekstanalyse van blogposts en kwantitatieve analyse van posts en blogs, gingen zij op zoek naar de belangrijkste redenen om te bloggen. Het vastleggen van het leven van de auteur, het ontwikkelen van bepaalde meningen en commentaar, het uitdrukken van diepe emoties, het uitwerken van ideeën door schrijven en het vormen en handhaven van gemeenschappen of forums zijn volgens hen de belangrijkste motieven voor bloggen. Het grote verschil met het huidige onderzoek is dat deze bloggers tussen de negentien en zestig jaar oud waren (Nardi et al, 2004). De emo's in het huidige onderzoek hebben grotendeels nog niet de volwassen leeftijd bereikt en zullen daarom wellicht andere motieven hebben voor het schrijven van hun weblogs.

Voordat weblogs een onderzoeksobject werden voor wetenschappers, werd er al onderzoek gedaan naar internetgebruik. Jackson en haar collega's deden in 2001 onderzoek naar het verschil in internetgebruik tussen mannen en vrouwen. Door middel van 630 afgenomen vragenlijsten bij studenten, kwamen zij tot de conclusie dat mannen en vrouwen het internet wel ongeveer net zo vaak gebruiken, maar dat zij dit op een andere manier doen. Vrouwen bleken veel vaker gebruik te maken van e-mail, wat te verklaren valt aan hun sterkere behoefte aan inter-persoonlijke communicatie. Mannen maakten daarentegen meer gebruik van webpagina's, wat eveneens logisch is, gezien hun drang tot het zoeken naar nieuwe informatie (Jackson et al, 2001). Ondanks dat er in dit onderzoek niet gesproken wordt over weblogs, zouden deze resultaten mogelijk terug te vinden kunnen zijn in de weblogs van emo's. Wellicht schrijven meisjes meer op een communicatieve manier, door hun vrienden op te hoogte te houden van wat hen bezig houdt en verwachten zij hierop reacties van vrienden. Jongens zouden mogelijk meer kunnen schrijven over actuele kwesties, over onderwerpen waar zij op het web informatie naar zoeken.

Een andere uitkomst van deze studie was dat vrouwen vaker depressief zijn dan mannen, terwijl mannen vaker last hebben van eenzaamheid. Van te voren verwachtte men dat depressie een gevolg van internetgebruik was, maar door het onderzoek kwam naar voren dat internetgebruik, en met name e-mailgebruik, een *reactie* is op depressie. Waarschijnlijk gebruikten vrouwen e-mailen als een manier van omgaan ('coping') met hun depressie. Dit verminderde eenzame gevoelens. Aangezien de mannen in dit onderzoek minder e-mailen, veronderstelden Jackson en collega's, ervaren zij meer eenzaamheid (2001).

Deze verschillen per sekse zijn mogelijk ook terug te vinden in de weblogs van emo's.

Hyves

Hyves, oorspronkelijk vernoemd naar het engelse woord 'beehive' (bijenkorf) is een Nederlandse profielensite die in september 2004 werd opgericht door Raymond Spanjar, Koen Kam en Floris Rost van Tonningen. Al snel werd deze website een groot succes en op het moment telt Hyves al bijna negen miljoen leden. Hyves kreeg des te meer aandacht in de publiciteit, toen bekende Nederlanders als Jan Peter Balkenende, Paul de Leeuw en Raymond van Barneveld een account aanmaakten. De populaire profielensite bevat oneindig veel mogelijkheden: je kunt foto's plaatsen, een weblog bijhouden, filmpjes plaatsen, 'krabbelen' naar mensen (een bericht achter laten op hun profiel), 'kwekken' met vrienden (chatten), lid worden van verschillende hyves (bijvoorbeeld van je universiteit of van je werk, maar ook van 'de hyves voor mensen die het ook haten om voor stoplichten te wachten' of 'de hyves voor vegetariërs') etc. Hyvers kunnen zelf instellen wie welke gegevens mag zien. Zo kiezen sommige hyvers ervoor om hun hele hyves in te stellen op privé, zodat onbekenden niks van hen te weten kunnen komen en alleen 'vrienden', na een wederzijdse bevestiging, hun hyves kunnen bekijken. Anderen kiezen ervoor om hun hyves volledig openbaar te stellen, zodat iedereen hun weblogs, foto's en krabbels kan lezen en hier ook op kan reageren. Sommige mensen kiezen een middenweg en laten bijvoorbeeld hun krabbels wel aan iedereen lezen, maar stellen hun foto's alleen beschikbaar aan vrienden.

Hyves is ondertussen zo'n bekend fenomeen onder de Nederlanders, dat het werkwoord 'hyven' is opgenomen in het van Dale jaarboek 2008.

(bron: www.hyves.nl)

Identiteit en zelfpresentatie

Erving Goffman, een bekende socioloog binnen de symbolisch interactionistische traditie, kwam in 1959 met vernieuwende ideeën over identiteit en zelfpresentatie met zijn boek *The presentation of self in everyday life*. Volgens Goffman moet sociale interactie in het dagelijkse leven gezien worden als een toneelstuk, waarin mensen bezig zijn zichzelf en hun activiteiten te presenteren aan anderen. Hierbij gebruiken zij sociale technieken, om de impressies die 'het publiek' over hen heeft, te kunnen besturen en te beheersen teneinde een zo gunstig mogelijke indruk van henzelf te wekken bij 'het publiek'. Net zoals bij een echt theaterstuk bestaan er verschillende teams, kunnen mensen verschillende rollen innemen, zijn er afspraken tussen de verschillende actoren, is er sprake van interactie tussen de spelers en het publiek etc. Tevens maakt Goffman in zijn boek onderscheid tussen frontstage- en backstagegedrag. Het is volgens hem van groot belang dit backstagegedrag ook daadwerkelijk achter de schermen te houden, om te voorkomen dat er een smet op de voorstelling wordt geworpen en mensen hun krediet verspelen (Brinkgreve, 2009). Zelfpresentatie kan gezien worden als een serieus 'spel', waarbij de identiteit nooit geheel vaststaat en continu aan verandering onderhevig is. Er wordt gebruikt van *impression management*: mensen trachten op verschillende manieren een welbepaalde indruk te maken op anderen, met als doel dat de anderen zullen reageren zoals zij dat

verlangen. Om dit te bereiken worden verschillende soorten strategieën gebruikt. De meest gebruikelijke *zelfpresentatiestrategie* is *genegenheidsbevordering*, waarbij men probeert om de ander te overtuigen van de attractie van bepaalde innerlijke of uiterlijke capaciteiten (Goffman, 1959). Een andere, hetzij minder voorkomende strategie, is *intimidatie*. Mensen die gebruik maken van deze zelfpresentatiestrategie willen niet aardig gevonden worden, maar eerder gevreesd of in ieder geval geloofd. Een laatste strategie is *zelfpromotie*, die tot doel heeft om andere mensen te overtuigen van je competenties en gerespecteerd worden (Valkenburg et al, 2006). Uit deze literatuur blijkt dat zelfpresentatie dus toch niet altijd tot doel heeft om het publiek een zo geïdealiseerd mogelijke indruk te laten krijgen, maar dat je hiermee soms ook bewust *niet* aardig gevonden wilt worden. Het is de vraag hoe dit bij de weblogs van emo's te karakteriseren valt.

Zelfpresentaties op het web zijn echter niet vergelijkbaar met zelfpresentaties in het dagelijkse leven. Op internet zijn onze identiteitsvormingen en –uitingen veel minder afhankelijk van ons eigen lichaam.

Fysieke ruimten, waarbinnen wij altijd gestalte hebben gegeven aan onszelf, worden momenteel menigmaal omgeruild voor analoge ruimten. Sociale technieken die in fysieke ruimten worden gebruikt voor het vormen van een bepaalde identiteit, zoals bijvoorbeeld een bepaalde lichaamshouding, of het geven van een knipoog, zijn in deze vorm niet meer toepasbaar in de analoge ruimten. Hiervoor in de plaats worden andere sociale technieken gebruikt, bijvoorbeeld het gebruik van *smileys* om een opmerking meer vorm te geven.

Aangezien een internetsurfer tijdens het internetten vaak op verschillende websites tegelijkertijd actief is, worden binnen deze analoge ruimte vaak veel verschillende identiteiten ingenomen. Elk venster dat geopend staat op de monitor van een computer, weerspiegelt een andere *ik*. Een ik die openlijk zijn levensverhalen online zet en tegelijkertijd formeel contact houdt met bijvoorbeeld een docent en die op dat moment ook nog eens recepten op internet zoekt en op de hoogte probeert te zijn van het laatste nieuws.

Er is hierdoor veel meer een sprake van verschillende identiteiten op hetzelfde moment, in plaats van verschillende identiteiten die op verschillende tijden worden gespeeld (van Driel, 1997).

De vraag blijft dan echter wat het dagelijkse leven buiten het *World Wide Web* nog inhoudt, een extra *venster* dat altijd online is?

Één van de belangrijkste ontwikkelingstheorieën uit de twintigste eeuw, is die van Erik Erikson (1968). Volgens deze psycholoog ontwikkelen mensen zich in psychosociale fases en wordt persoonlijkheid niet in de eerste jaren ontwikkeld, maar zijn er gedurende het hele leven veranderingen in de ontwikkeling en persoonlijkheid. Erikson ontwikkelde acht psychosociale fases met elk zijn eigen crisis die geconfronteerd en opgelost moet worden. Fase vijf bevindt zich in de leeftijd van tien tot en met twintig jaar, door hem de adolescentie genoemd. Erikson noemt deze fase ook wel 'Identiteit versus Identiteitsverwarring'. Gedurende deze fase worden jongeren geconfronteerd met wie ze zijn, wat ze belangrijk vinden in het leven, en waar hun leven naartoe zal gaan. Ze worden geconfronteerd met allerlei nieuwe

rollen, van beroepsrollen tot romantische rollen. Als onderdeel van hun zoektocht naar identiteit ervaren adolescenten een ‘kloof’ tussen de veiligheid van de kindjaren en de autonomie van de volwassenheid. Adolescenten experimenteren vaak met verschillende rollen om uiteindelijk tot een ‘zelf’ te komen die voor henzelf acceptabel is (Erikson, 1968).

James Marcia (1980) borduurde verder op deze theorie en benoemde vier fases bij het oplossen van de identiteitscrisis: *identity diffusion*, *identity foreclosure*, *identity moratorium* en *identity achievement*.

In tabel 1 worden deze vier statussen weergegeven. In eerste instantie is een jongere vaak nog helemaal niet bezig met het verkennen van de identiteit op een betekenisvolle manier, noch met het investeren in wat hij of zij daadwerkelijk wil in het leven, deze persoon is *identity diffused*. Jongeren die zich in de *identity-foreclosure-fase* bevinden, hebben zich verbonden aan een bepaalde identiteit, maar hebben geen crisis-periode meegemaakt waarin zij hebben gezocht naar alternatieve mogelijkheden in het leven. Dit is bijvoorbeeld vaak het geval bij jongeren die vanzelfsprekend voor hetzelfde beroep kiezen als hun ouders. Bij de *identity-moratorium-fase* is het tegenovergestelde het geval: jongeren die in deze fase vertoeven, hebben gezocht naar veel alternatieven in het leven, maar hebben nog niet het punt bereikt dat ze zich daadwerkelijk kunnen verbinden aan een identiteit. Sommige jongeren blijven hangen in één van de twee laatstgenoemde fases, maar velen eindigen uiteindelijk als *identity achieved*. Zij hebben na een periode van crisis met succes uitgezocht wat ze precies willen in het leven en kunnen zich nu duidelijk aan een bepaalde identiteit binden.

		Has the person made a commitment?	
		Yes	No
Has the person explored meaningful alternatives regarding some identity question?	Yes	Identity Achievement	Identity Moratorium
	No	Identity Foreclosure	Identity Diffusion

Tabel 1 (Bron: Santrock, 2008. p.149)

Uit de weblogs van de emo's zal mogelijk naar voren komen hoe zij hun ontwikkeling naar volwassenheid ervaren en in welke identiteitsfases zij zich bevinden

In een onderzoek van Valkenburg et al (2006) werd het specifiek door jongeren experimenteren met de identiteit op internet bestudeerd. In hun eerste onderzoek, waarin aan de hand van een survey-onderzoek werd onderzocht óf en hoe jongeren op internet met hun identiteit experimenteren, kwam naar voren dat maar liefst 72% van

de jongeren in de leeftijd van negen tot en met twaalf jaar, zich wel eens anders voordoet op internet. In de leeftijdscategorie dertien- tot veertienjarigen deed 53% zich wel eens anders voor en in de leeftijd van vijftien tot achttien jaar nog maar 28%. Als ze zich als iemand anders voordoen, doen ze zich meestal ouder, flirteriger of mooier voor dan ze in werkelijkheid zijn. Vooral meisjes doen zich vaker ouder voor dan ze zijn, bleek uit dit onderzoek (Valkenburg et al, 2006). Dit heeft te maken met het gegeven dat meisje qua ontwikkeling gezien gemiddeld één tot twee jaar op jongens voorliggen. Zij hebben vaak behoefte aan jongens die lichamelijk en geestelijk net zo oud zijn als zij. Door zich ouder voor te doen dan ze in werkelijkheid zijn, verwachten zij waarschijnlijk meer in de smaak te vallen bij de wat oudere jongens.

Opvallend is dat vooral jongeren in de pre-adolescentie zichzelf anders voordoen op internet. Dit is niet zo verrassend, aangezien deze periode gekenmerkt wordt door dramatische hormonale, cognitieve en sociale veranderingen. Deze jongeren hebben 'last' van hun instabiele zelf en gaan daarom opzoek naar het zelf en de identiteiten en gaan hierdoor ook vaak identiteitsexperimenten aan, zoals het zich anders voordoen dan men in werkelijk is. In ditzelfde survey-onderzoek werd de jongeren gevraagd naar de motieven voor het online experimenteren met hun identiteit. De voornaamste redenen die hiervoor werden gegeven waren om vrienden te maken, om hun verlegenheid te overwinnen en om zichzelf te ontdekken.

Zelfexpressie brengt, zeker bij jongeren, nogal eens wat problemen met zich mee. Het zeer expressief uitdrukken dat je bij een bepaalde subcultuur hoort, zorgt vaak voor irritaties bij andere subculturen. Zo worden emo's zeer regelmatig uitgescholden, zwartgemaakt of zelfs bedreigd door anderen, omdat hun uitstraling, houding en attitudes hen niet aanstaat. Juist door zoveel kritiek ontstaat er vaak een saamhorigheidsgevoel onder de emo's. Dit uiten zij bijvoorbeeld door hand in hand op straat te lopen, door websites op te richten die speciaal voor emo's bedoeld zijn etc. Andere emo's worden door hen vaak gelijk positief beoordeeld, omdat ze lid zijn van dezelfde subcultuur. Dit is een heel natuurlijk verschijnsel dat veelvuldig voorkomt, ook wel *sociale categorisatie* genoemd. Mensen hebben altijd de neiging om groepen te creëren. Zo delen wij dieren en planten in verschillende groepen in op basis van hun fysieke eigenschappen, maar we categoriseren hiermee ook mensen op basis van verschillende eigenschappen, zoals geslacht, nationaliteit en etniciteit (Aronson et al, 2005).

In evaluatieve situaties hebben mensen de neiging om leden van hun eigen sociale groep (de *ingroup*) positiever te beoordelen dan mensen van andere sociale groepen (de *outgroup*). Dit wordt ook wel *in-group bias* genoemd. Volgens Tajfel (1986) is de voornaamste motivatie hiervoor de behoefte aan een positieve sociale identiteit en de behoefte aan zelfrespect. Een ander fenomeen dat hiermee samenhangt is *out-group homogeniteit*: de veronderstelling dat 'zij', de out-group, allemaal hetzelfde zijn. Ingroupleden hebben de neiging om te denken dat de out-group veel homogener is dan hun eigen in-group

Mensen verkrijgen hun identiteit voor een groot deel aan de hand van de ander. Charles Cooley (1956) introduceerde hiervoor de term ‘looking-glass self’. Hoe we onszelf beoordelen, wordt grotendeels beïnvloed door hoe we denken dat anderen over onszelf oordelen. Dit fenomeen ontstaat volgens hem in drie fases. In eerste instantie stellen we ons de manier voor waarop we denken dat de ander ons ziet, waarneemt en evalueert. Vervolgens interpreteren wij de reacties die de ander heeft, we komen dan tot zekere conclusies over de manier waarop de ander ons evalueert. In de derde fase ontwikkelen we op basis van de evaluaties van de ander een zelfbeeld of een zelfconcept. De ideeën en gevoelens over onszelf zijn afkomstig van de wijze waarop wij denken dat de ander ons ziet of evalueert. Een gunstige evaluatie resulteert zodoende in een positief zelfbeeld, een ongunstige evaluatie in een negatief zelfbeeld. De omgeving houdt ons dus als het ware een spiegel voor, waarmee wij onszelf op een bepaalde manier bekijken (Cooley, 1956).

Uit dit hoofdstuk blijkt dat emo’s zich in een leeftijd bevinden, waarin er om verschillende redenen veel wordt geëxperimenteerd met de identiteit. Hoe zal dit naar voren komen in de manier waarop zij zich presenteren in hun weblogs?

‘Sturm und Drang’

De eigenaren van de onderzochte weblogs, emo’s in de leeftijd van twaalf tot en met achttien jaar, bevinden zich in een nogal moeilijke periode, die niet voor niks door velen wordt aangegeven als ‘Sturm und Drang’ (Santrock, 2008, Wit et al, 2004). De begrippen puberteit en adolescentie worden in de literatuur over jongeren vaak door elkaar gebruikt en dit zorgt zo nu en dan voor misverstanden. *Puberteit* komt van oorsprong van het Latijnse woord ‘pubertas’, dat staat voor ‘manbaarheid’ en voornamelijk refereert aan de kenmerken van de lichamelijke volwassenwording (*pubes* = schaamstreek). *Adolescentie* komt eveneens uit het Latijn (*adolescens*), hiermee werd in Rome de leeftijdsklasse van zeventien tot dertig jaar aangeduid. Vandaag de dag wordt in de Engelstalige literatuur ‘pubescence’ of ‘puberty’ nog steeds gebruikt voor processen die betrekking hebben op het geslachtsrijp worden, terwijl de term ‘adolescence’ voor de gehele overgangperiode staat en betrekking heeft op alle psychologische ontwikkeling die zich in deze tijdsspanne voordoen. In Nederland wordt de term ‘puberteit’ vaak gebruikt voor de periode van twaalf tot en met zestien jaar en de adolescentie van ongeveer het zeventiende tot het tweeëntwintigste levensjaar (Wit et al, 2004).

In mijn onderzoek zal ik echter, zoals in vele literatuur eveneens wordt gedaan, niet zo’n strikt onderscheid maken tussen deze twee termen. Het begin van de verschillende ontwikkelingen die zich voordoen tijdens deze periodes, verschilt namelijk per persoon en de twee verschillende termen vloeien daarom vaak geleidelijk in elkaar over. De begrippen zullen daarom door elkaar gebruikt worden, maar er zal voornamelijk gesproken worden over de ‘overkoepelende term’ *jongeren*. Belangrijke kenmerken van deze leeftijdsperiode zijn grote lichamelijke veranderingen, het moeten vormen van een eigen identiteit en het leren omgaan met bepaalde innerlijk beleefde conflicten. Deze periode met grote veranderingen verloopt, zoals al eerder vermeld, niet altijd vlekkeloos.

Laurence Steinberg beschrijft deze fase als het starten van de motor zonder goede chauffeur achter het stuur (Steinberg, 2005). Aan de hand van deze contradictie verklaart hij de toeneming van risicogedrag bij jongeren: de beloningen en emoties krijgen de overhand, terwijl het controlerende brein niet het vermogen heeft om dit tegen te gaan. Dit verklaart hij door erop te wijzen dat het relatief onrijpe, rationele deel van het brein het in de eerste helft van de adolescentie wel eens moet afleggen tegen het actievare, emotionele deel van het brein (Westenberg, 2008).

Opvallend is dat er zich duidelijke verschillen tussen jongens en meisjes gaan aftekenen in de adolescentie. Zo blijkt bijvoorbeeld dat meisjes vaker internaliserend probleemgedrag vertonen, terwijl jongens meer te maken hebben met externaliserende problemen. (Wit et al, 2004). Met externaliserend probleemgedrag bedoelt men gedrag dat gepaard gaat met conflicten met andere mensen of met de maatschappij als geheel en dat daarnaast zichtbaar is aan het uiterlijke gedrag.

Dit onderzoek zal zich echter voornamelijk richten op *internaliserend probleemgedrag*: problemen die gepaard gaan met innerlijke onrust, al dan niet zichtbaar voor anderen. Een belangrijke en voor dit onderzoek relevante vorm van internaliserend probleemgedrag is *depressiviteit*.

Depressiviteit komt onder de 19 jaar bij ongeveer 2% van de jeugd voor. Depressie komt vaker voor bij adolescenten dan bij pre-adolescenten. Per sekse blijkt er eveneens een verschil te zijn: jongens ervaren vaker depressiviteit gedurende de pre-adolescentie, terwijl meisjes zich vaker depressief voelen gedurende de adolescentie (Carr, 2006).

Een ander 'ongemak' bij jongeren, dat verschilt per sekse, is de ontevredenheid over het lichaam. In zijn boek *Adolescence* noemt Santrock enkele uitkomsten van onderzoeken die betrekking hebben op de ontevredenheid over het lichaam. Uit meerdere studies (Bearman et al, 2006, Brooks-Gunn & Paikoff, 1997, zoals weergegeven in Santrock, 2008) blijkt dat meisjes tijdens hun puberteit over het algemeen minder tevreden over hun lichaam zijn dan jongens in de puberteit. Een andere longitudinale studie die Santrock aanhaalt, is die van Bearman en collega's (2006). Uit deze studie komt naar voren dat de ontevredenheid over het lichaam bij meisjes tijdens de vroege adolescentie alleen maar sterker wordt, terwijl deze ontevredenheid bij mannen juist afneemt.

Uit deze studies kan geconcludeerd worden dat jongens op jonge leeftijd wel wat problemen ervaren, maar dat het vooral de meisjes zijn die moeite hebben met de weg naar volwassenheid.

Dat ouders een rol hebben bij het internaliserend en externaliserend probleemgedrag van hun kind, blijkt uit het onderzoek van Buist en collega's (2004). In hun longitudinale onderzoek werd bij 288 Nederlandse adolescenten de relatie onderzocht tussen de kwaliteit van gehechtheid aan hun ouders en mogelijk internaliserend en/of externaliserend probleemgedrag. In hun resultaten vinden zij significante effecten tussen beide soorten probleemgedrag en de kwaliteit van gehechtheid. Zoals verwacht, vertonen adolescenten met een lagere kwaliteit van gehechtheid aan de ouders, meer internaliserend en externaliserend probleemgedrag. Dit verband bleek zelfs wederkerig te zijn, adolescenten die probleemgedrag vertonen, hebben vaak geen hechte band met hun ouders.

De emo-jongeren bevinden zich dus in een lastige leeftijd, waarbij zij mogelijk probleemgedrag vertonen. Het is de vraag of deze 'puberteitsproblemen' vergelijkbaar zijn met de 'normale' jeugd en hoe dit naar voren zal komen in hun weblogs.

De rol van muziek bij jongeren

Rond de adolescentie begint muziek vaak een belangrijke rol te spelen in het leven van jongeren. In deze periode vol nieuwe ervaringen en ontwikkelingen, zoeken veel jongeren hun afleiding in muziek (Christenson & Roberts, 2001).

De laatste twee decennia is er veel onderzoek gedaan naar de invloed van muziek op jongeren. Zo is men bijvoorbeeld op zoek gegaan naar redenen waarom jongeren muziek luisteren. Eén van de belangrijkste motieven is de zogenoemde 'primacy of effect': controle hebben op hun stemming en het verhogen van emotionele toestand (Christenson & Roberts, 2001). Daarnaast is muziek ook belangrijk voor het vormen van een persoonlijke identiteit. Muziek en alle elementen die hierbij horen wordt veelvuldig gebruikt in de vorm van *zelfexpressie* (Rentfrow & Gosling, 2007). Dit wordt op veel manieren gedaan: het dragen van t-shirts van je favoriete band, posters in je kamer, je iPod net zo hard zetten dat de rest van de treincoupé ook kan meegenieten van je favoriete muziek etc. Tevens blijkt uit een onderzoek van Rentfrow en Gosling (2006) dat muziek een ideale manier is om jezelf te presenteren. In hun onderzoek werden zestig studenten aan onbekende andere studenten gekoppeld om hierna zes weken met elkaar te e-mailen. Er werden geen instructies gegeven waarover men moest praten, er werd alleen aangemoedigd om over onderwerpen te praten waardoor zij elkaar beter konden leren kennen. Muziek bleek in de eerste vijf weken het meest populaire conversatieonderwerp te zijn. In week één werd maar liefst door 58% van de participanten over muziek gepraat (Rentfrow & Gosling, 2006). Wat willen jongeren met al deze vormen van zelfexpressie uitdrukken? Wat voor persoonlijke informatie willen zij met hun muziek mededelen?

Ten eerste trachten jongeren hiermee informatie over hun eigen persoonlijke kwaliteiten uit te drukken. Bepaalde soorten muziek reflecteren vaak bepaalde eigenschappen van personen, zoals bijvoorbeeld extraversie of spiritualiteit. Een tweede soort informatie die door middel van muziek wordt uitgedragen is iemands lidmaatschap in een bepaalde groep. Door het uitdrukken van je muzikale voorkeuren willen jongeren in feite zeggen dat ze dezelfde attitudes, normen en waarden hebben als alle andere leden van hun 'groep' (Rentfrow & Gosling, 2007).

Hoe ontstaat deze muzieksmaak eigenlijk? Waarom vindt iemand een bepaalde muzieksoort leuk?

Volgens Bourdieu verwerven mensen tijdens hun leven een *habitus*. Dit kan gezien worden als een geheel van schema's, waarin waarnemingen, gedachtes, evaluaties en dadendrang zijn ingebed (de Jong, 1999). Hij ziet habitus als een soort culturele bagage, iets wat je in mindere of meerder mate kunt bezitten en dat toegang biedt tot de markt van kennis en culturele goederen.

Door middel van dit habitus-begrip tracht Bourdieu de verbinding tussen sociale en economische condities en de leefstijl binnen uiteenlopende sociale milieus te verklaren.

Zijns inziens wordt iedereen grotendeels gedetermineerd door het milieu waarin men opgroeit, maar houdt het individu tevens enige ruimte over voor het maken van eigen keuzen. Er kan ook wel gesproken worden van *voorwaardelijke vrijheid*: er is speelruimte, hetzij binnen bepaalde grenzen. Iedereen ontwikkelt dus een volledig eigen habitus, maar deze is een variant van de modale habitus binnen de groep waarvan hij of zij deel uitmaakt.

Volgens Bourdieu kan muziek gezien worden als *cultureel kapitaal* en wordt dit vooral gebruikt voor het vaststellen, handhaven en reproduceren van iemands sociale status. Mensen uit de lagere klassen die een hogere status willen, worden door de hogere klasse vaak niet volledig geaccepteerd, ondanks dat ze eventueel een hoge opleiding hebben. Ze bezitten niet genoeg cultureel kapitaal om erbij te horen. Als deze 'lagere' klasse alsnog probeert om een hogere status te verkrijgen, door culturele voorkeuren van de hogere klasse over te nemen, beschouwt de hogere klasse dit niet meer als exclusief en gaan zij weer op zoek naar nieuw cultureel kapitaal (de Jong, 1999).

In Bourdieu's beweringen komt een sterk deterministisch karakter naar voren: volgens hem kan er wel van alles veranderen, maar blijft de basis van de sociale hiërarchie altijd overeind. In zijn optiek wordt muzieksmaak zodoende voornamelijk bepaald aan de hand van de sociaal economische positie waarin een jongere opgroeit, vaak dus het gezin. Bepaalde muzieksoorten horen bij bepaalde klassen. Een jongere uit een lagere klasse, met een muziekvoorkeur die hoort bij een hogere klasse (bijvoorbeeld klassieke muziek), zal volgens Bourdieu dus nooit volledig geaccepteerd worden door andere klassieke muzikliefhebbers, die wel uit hogere klassen komen.

Niet iedereen is het echter hier mee eens, er bestaat nogal wat onenigheid over de oorsprong van muzieksmaak. In het onderzoek van Tanner en collega's (2008) wordt deze bewering van Bourdieu verworpen. In dit onderzoek werden onder 3393 adolescenten vragenlijsten afgenomen over sociale achtergrond, opleidingsniveau, cultureel kapitaal, omgang met leeftijdsgenoten en muzieksmaak. Hier kwam naar voren dat het cultureel kapitaal (kennis, opleiding en vaardigheden) van de jongere zelf veel belangrijkere invloeden zijn bij het voorspellen van muzieksmaak. Een ouder onderzoek van DiMaggio (1982, zoals weergegeven in Tanner et al, 2008) verwierp al eerder de bewering van Bourdieu. Uit zijn onderzoek kwam naar voren dat cultureel kapitaal veel minder afhankelijk is van de ouderlijke achtergrond dan Bourdieu veronderstelt. Ambitieuze en getalenteerde, maar lagere klassenstudenten, kunnen dus voldoende capaciteiten hebben om alsnog hun doelen te bereiken in het cultureel kapitaal.

Gezien de publicatie van het onderzoek en de weerleggingen hierop, oogt de theorie van Bourdieu, toegepast op muzieksmaak, minder geloofwaardig. Welke factoren daadwerkelijk meespelen bij muzieksmaak, zullen wellicht de hand van de analyse van de weblogs naar voren komen.

De ervaring van liefde bij jongeren

Sociale interactie tussen jongens en meisjes vindt al veel eerder plaats via formele en informele peergroepen, maar rond het twaalfde levensjaar beginnen vaak serieuze contacten tussen de twee verschillende seksen te ontstaan door middel van 'daten'. (Furman & Simon, 2006, zoals weergegeven door Santrock, 2008).

Daten is een relatief recent fenomeen dat pas vanaf de jaren '20 van de twintigste eeuw bestaat. Hiervoor bestond er wel een vorm van 'daten', maar dit gebeurde zeer gering en had als voornaamste doel het kiezen van een geschikte huwelijkspartner. In vergelijking met deze tijd, werden de dates zorgvuldig in de gaten gehouden door de ouders en beperkten de dates zich tot heteroseksuele verhoudingen (Santrock, 2008). Vandaag de dag is daten een populair fenomeen dat, zeker op jongere leeftijd, amper nog te maken heeft met het vinden van een juiste huwelijkspartner, daten wordt eerder gezien als aangenaam tijdverdrijf! In plaats van een avondje op de bank, prefereren veel vrijgezellen een avondje in een café om iemand beter te leren kennen.

Paul en White (1990) kwamen na vergelijking van relevante empirische literatuur over intimiteit tijdens de adolescentie tot de conclusie dat daten naast deze vorm van recreatie tegenwoordig nog meer functies heeft. Daten is een bron van sociale status en prestatie, een jongen die bijvoorbeeld veel afspraakjes heeft met aantrekkelijke meisjes, zal onder andere jongens veel aanzien hebben. Tevens is daten onderdeel van een socialisatieproces: het helpt de adolescent bij het leren omgaan met anderen, men leert bepaalde manieren van sociaal gedrag. Daarnaast kan daten gezien worden als een manier om te leren over intimiteit en seksueel experimenteren. Als laatste functie van daten geven Paul en White identiteitsvorming. Door middel van daten kunnen adolescenten zich losmaken van hun ouderlijke gezin en voor zichzelf duidelijk maken wie ze echt zijn, wat ze belangrijk vinden etc.

Het hebben van een relatie is voor velen ook een bron van zelfvertrouwen. Uit een onderzoek van La Greca en Harrison (2005, zoals weergegeven in Santrock, 2008) kwam namelijk naar voren dat jongeren in de leeftijd van 14 tot 19 jaar, die nog nooit een romantische relatie hadden gehad, meer angst ervaren en minder populair zijn bij hun leeftijdsgenoten.

De vraag is echter of dit niet een zichzelf versterkend proces is, het lijkt voor de hand liggend dat jongeren met meer zelfvertrouwen sneller aan een relatie beginnen en ook meer kansen hebben op een relatie, aangezien zij aantrekkelijker zijn voor andere mensen.

Dat romantiek niet alleen positieve emoties met zich meebrengt, blijkt uit verschillende onderzoeken. Het hebben van een relatie en het bezig zijn met romantiek kan ook negatieve emoties met zich meebrengen, zoals piekeren, teleurstellingen en jaloezie. Het uitgaan van een relatie kan zelfs resulteren in depressieve gevoelens (Sbarre, 2006, zoals weergegeven in Santrock, 2008). Verder veroorzaken onbeantwoorde liefdes, van peers maar ook van onbereikbare personen, zoals beroemde muzikanten, vaak ernstige negatieve emoties, zoals depressieve en obsessieve gedachten, seksueel disfunctioneren, niet effectief kunnen werken, moeilijkheden hebben in het maken van nieuwe vrienden en zelfveroordeling (Santrock, 2008).

Van Meerum Terwogt en Mol deden in 2005 onderzoek naar welke copingmechanismen adolescenten in reactie op liefdesverdriet gebruiken. Hiervoor namen zij een liefdesverdriet-vragenlijst en de Utrechtse Copinglijst voor Adolescenten ((UCL-A; Bijstra et al, 1994, zoals weergegeven in Meerum Terwogt & Mol) af bij 66 gymnasiumscholieren in de leeftijd van zestien tot en met achttien jaar. Uit de liefdesverdriet-vragenlijst kwam naar voren dat verdriet en teleurstelling de sterkste gevoelens zijn die samengaan met liefdesverdriet. Naar aanleiding van de UCL-A vragenlijst, kwam men tot de conclusie dat liefdesverdriet relatief veel depressieve en vermijdende reactiepatronen oplevert. Daarentegen gaan zij juist relatief weinig de confrontatie aan en hebben zij eveneens een relatief zwakke neiging tot het uiting geven aan emoties en optimisme (Meerum Terwogt & Mol, 2005).

Volgens het onderzoek van Joyner en Udry (2000), waarin gebruik werd gemaakt van de *National Longitudinal Study of Adolescent Health*, blijkt dat meisjes gedurende hun adolescentie vaker te maken hebben met depressieve gevoelens. Dit verklaren zij door het gegeven dat meisjes in vergelijking met jongens meer bezig zijn met romantische relaties. Uit de interviews kwam namelijk naar voren dat de adolescenten die gedurende de testperiode in aanraking kwamen met liefde (een relatie kregen, verliefd werden etc.), hoger scoorden op de depressieschaal dan hun leeftijdsgenoten die hier geen ervaring in hadden. Tevens bleek dat meisjes langer liefdesverdriet ervaren na het stuklopen van een relatie (Joyner & Udry, 2000). Mogelijk zou er daarom in de weblogs van meisjes meer aandacht worden besteed aan liefde en liefdesverdriet, maar dit hangt, zoals al eerder genoemd, samen met het copingmechanisme dat door de meisjes wordt gebruikt.

Conclusie en reflectie

Aan de hand van de tot nu toe besproken literatuur, kan een beeld geschetst worden van relevante thema's die te maken hebben met dit onderzoek.

Wat duidelijk naar voren komt in alle literatuur, is dat zelfexpressie een belangrijke rol speelt in het leven van jongeren. Jongeren zijn bezig met het vormen van een identiteit en dit doen zij op verschillende manieren: door bepaalde kleding te dragen, door op bepaalde manieren te schrijven op hun weblog, door het uitdragen van hun muzieksmaak etc.

De emo's bevinden zich grotendeels in een fase van identiteitsverwarring: ze experimenteren met hun identiteit en zijn bezig met hun zoektocht naar het uitzoeken van de -voor hen- juiste identiteit.

Rond de puberteit beginnen jongeren vaak met 'daten' en het aangaan van relaties. Dit brengt uiteraard veel positieve elementen met zich mee, zoals verliefdheid en zelfvertrouwen. Daarnaast kan dit echter ook voor veel problemen zorgen als een relatie stukloopt of onbeantwoord blijft. Dit zorgt voor veel verdriet, frustraties en soms zelfs voor depressieve gevoelens. Liefdesverdriet is niet het enige probleem waar jongeren regelmatig mee te maken hebben, zij hebben ook vaak moeite met hun veranderende lichaam, het zoeken van een identiteit, het leren omgaan met bepaalde innerlijke conflicten zoals conflicten met de ouders. Er kan daarom verwacht worden dat er –direct of indirect- veel geschreven wordt over deze kwesties. Weblogs kunnen een ideaal middel zijn om te klagen over dit soort problemen. Omdat weblogs een interactief medium zijn waarop lezers reacties kunnen plaatsen, is het mogelijk om een indruk te krijgen van hun lezerspubliek. Naast positieve reacties, kunnen de weblogs eveneens irritaties oproepen. Aan de hand van sociale categorisatie kunnen er hierdoor twee groepen ontstaan: de emo's die het allemaal voor elkaar opnemen (de ingroup) en de anti-emo's, die uitzonderlijk fel reageren op alles wat maar iets met emo's te maken heeft (de outgroup). Door middel van *ingroup-bias* en *outgroup-homogeniteit* zullen deze twee groepen des te verder van elkaar af komen te staan en deze 'strijd' zou dan ook terug te vinden kunnen zijn in de weblogs van emo's en de *comments* hierop.

Uit de literatuur komen meerdere verschillen naar voren tussen jongens en meisjes, deze verschillen zullen waarschijnlijk ook terug te vinden zijn in de te onderzoeken weblogs. Hierdoor kunnen al enkele verwachtingen uitgesproken worden over de verschillen tussen weblogs van emo-jongens en emo-meisjes. De weblogs van meisjes zullen in vergelijking met die van mannen meer een dagboekvorm hebben, gezien hun behoefte aan inter-personele communicatie. Met hun weblogs houden zij vrienden en vriendinnen op de hoogte van hun dagelijkse bezigheden en hierop verwachten zij reacties van vrienden. Bovendien komt uit alle onderzoeken naar voren dat meisjes over het algemeen de puberteit en adolescentie als een moeilijke tijd ervaren. In vergelijking met jongens hebben zij meer moeite met identiteitsontwikkeling en ervaren zij meer depressiviteit en liefdesverdriet. Waarschijnlijk zullen de meisjes daarom de gevoelens die hiermee samengaan vaker aankaarten in hun weblogs in vergelijking met jongens.

Jongens hebben er daarentegen meer behoefte aan om op de hoogte zijn van informatie, daarom zullen hun weblogs wellicht minder een dagboekvorm hebben. Omdat jongens de puberteit en adolescentie als een minder lastige periode ervaren dan meisjes, zullen zij waarschijnlijk minder schrijven over hun gevoelens. Waarschijnlijk zullen zij in hun weblogs meer aandacht hebben voor actuele kwesties, bijvoorbeeld op het gebied van muziek. De vraag blijft echter of emo-jongens en emo-meisjes wel te vergelijken zijn met de gemiddelde jongere.

Ten slotte komt uit de literatuurscriptie naar voren dat muzieksmaak voornamelijk afhankelijk is van het opleidingsniveau van de jongere zelf en zijn of haar cultureel kapitaal. Wellicht zal dit in de weblogs naar voren komen, doordat een groep emo's bijvoorbeeld allemaal op eenzelfde schooltype zit.

Theoretisch kader

Uit dit literatuuronderzoek blijkt dat er bepaalde grote theoretische inzichten bestaan die van toepassing zijn op mijn onderwerp. Het symbolisch interactionisme komt vaak naar voren, gezien er een grote focus ligt op symbolen, tactieken en dergelijke die worden gebruikt bij de omgang tussen mensen. De theorieën van Goffman (1959) over zelfpresentatie spelen hierin een grote rol. Daarnaast is de theorie van Cooley (1956), een andere symbolisch interactionist, van groot belang in mijn onderzoek. Mensen maken veelvuldig gebruik van de *looking-glass self* en beoordelen zichzelf aan de hand van hoe zij denken dat anderen over hen oordelen.

De ontwikkelingstheorie van Marcia (1980) speelt eveneens een grote rol bij mijn onderzoek. Jongeren ontwikkelen zich op een verschillende manier en op een verschillend tempo. Dit zal wellicht ook duidelijk naar voren komen in de weblogs. Tevens zullen de ideeën van Tajfel (1986) over ingroup en outgroup wellicht vaak terugkomen in de weblogs, maar ook in de reacties hierop.

Een laatste concept dat vaak naar voren komt, is cultureel kapitaal. Wellicht zal in de weblogs naar voren komen dat cultureel kapitaal effect heeft op bepaalde aspecten, bijvoorbeeld op muzieksmaak.

Methodologische verantwoording

In dit onderzoek is gebruikt gemaakt van een kwalitatieve inhoudsanalyse. Bij deze vorm van onderzoek worden vaak niet direct personen betrokken, maar producten, meestal in de vorm van tekstmateriaal, in dit geval dus weblogs. Deze onderzoeksmethode staat er bovendien om bekend dat men vaak iets wil ontdekken over een object buiten het onderzoeksobject om ('t Hart et al, 2005). In dit geval willen wij dus niet zo zeer iets over de weblogs ontdekken, maar over de schrijvers van de weblogs: de emo's. Er is sprake van een *kwalitatieve* onderzoeksmethode. Hierbij kunnen tekstfragmenten niet klakkeloos geplakt en gekopieerd worden, er ligt een grote focus op het *begrijpen* van de schrijvers van de weblogs. Bepaalde onderwerpen, die in de vraagstelling naar voren komen, zullen worden 'opgespoord' in de weblogs. Er zal op zoek worden gegaan naar bepaalde patronen en verbanden binnen de weblogs van de emo's.

Om een beeld te krijgen van hoe de emo's zich 'gedragen' op internet, is eerst op verschillende Nederlandse websites georiënteerd. Hieruit bleek dat emo's actief zijn op Hyves. Omdat op deze website veel emo's zijn te vinden en omdat het voor de betrouwbaarheid beter is om dezelfde onderzoekseenheden te gebruiken, is gekozen om de onderzoeksobjecten te beperken tot weblogs op Hyves. Uit het oriënterende 'onderzoekje' bleek dat de actieve hyvers op emo-hyves voor ongeveer twee derde uit meisjes bestaan en een derde uit jongens. Om een realistisch beeld te krijgen van de emo-subcultuur, is gekozen om deze verhouding mee te nemen bij het uiteindelijke onderzoek.

Derhalve werden dertig weblogs geselecteerd, waarvan twintig weblogs van meisjes en tien weblogs van jongens. De dertig weblogs werden geselecteerd op basis van hun lidmaatschap bij een emo-hyves en het actief bijhouden van een weblog (minstens twee keer per jaar iets posten). De blogs die gedurende een kalenderjaar (2008) waren gepost, zijn geselecteerd. Deze blogs werden geïmporteerd naar Max QDA en aan de hand van dit programma geanalyseerd.

Daarnaast werden enkele kwantitatieve gegevens verwerkt die op de profielen werden gevonden, zoals leeftijd, relationele status, aantal geschreven blogs per jaar en opleidingsniveau.

Betrouwbaarheid

Zoals al eerder vermeld, is bewust gekozen om alleen weblogs te selecteren van de website *Hyves*, zodat deze goed met elkaar vergelijkbaar zijn. Indien er gebruik gemaakt zou worden van een andere profielensite, zijn de onderzoeksobjecten niet gelijksoortig. Mogelijk zou op een andere profielensite bijvoorbeeld de reacties niet gelezen kunnen worden, als je geen 'vriend' bent van de blogger.

Er is met opzet gekozen om de weblogs van een heel kalenderjaar te analyseren. Het zou de betrouwbaarheid niet ten goede komen als slechts de weblogs van een half jaar worden gebruikt. Mogelijk voelen de emo's zich in de winter minder goed dan in de zomer, bijvoorbeeld door een zogenoemde winterdepressie.

Om duidelijk te stellen wat er met bepaalde termen wordt bedoeld en om deze termen meetbaar te maken, is er een topiclijst gemaakt. Hierdoor kan er geen onduidelijkheid bestaan over bepaalde veelgebruikte onderwerpen en zullen toevallige meetfouten voorkomen worden.

Validiteit

Omdat er gebruik wordt gemaakt van weblogs, is er sprake van ‘niet uitgelokt materiaal’. De bloggers hebben niet door dat zij onderdeel zijn van een onderzoek, dus kunnen zich ook niet anders gaan gedragen dan normaal. Het is dus onmogelijk dat er sprake is van het zogenoemde *Hawthorne-effect*.

Er is weloverwogen gekozen voor dezelfde verhouding jongens en meisjes zoals die op de emo-hyves te vinden is. Als meisjes een grotere plek innemen binnen de emo-subcultuur, is het ook belangrijk om dit mee te nemen in de analyse.

Of de emo’s, waarvan in dit onderzoek de weblogs zijn onderzocht, generaliseerbaar zijn met de gehele emo-subcultuur valt echter te betwisten. Het betreft hier slechts een groep Nederlandse actieve bloggers die lid zijn van een emo-hyves. De werkelijke emo-subcultuur bestaat uiteraard ook uit jongeren die niet actief zijn op hyves en die niet in Nederland wonen.

Bovendien zal mijn eigen mogelijke vooringenomenheid bij interpretatie de validiteit lichtelijk aantasten. Natuurlijk heb ik in mijn onderzoek getracht om zo onbevooroordeeld te werk te gaan, maar er zal altijd in een bepaalde mate sprake zijn van subjectiviteit.

Ethiek

Omdat de bloggers ervoor hebben gekozen om hun weblog openbaar te maken (door dit in te stellen op hun hyves-profiel) is er sprake van openbaar materiaal en mag dit ongevraagd gebruikt worden voor onderzoek.

Er is overwogen om de bloggers na afloop in te lichten over het feit dat hun weblogs zijn gebruikt voor een onderzoek. Er zou dan een email verstuurd worden waarin het onderzoek kort wordt samengevat en waarin wordt vermeld dat zij, indien gewenst, vragen kunnen stellen over het onderzoek en/of een uitgebreidere versie van het onderzoek kunnen verkrijgen. Mogelijk zouden de emo’s baat hebben bij het lezen van het onderzoek en bovendien is het wel zo beleefd om hen te de-briefen.

Uiteindelijk is toch gekozen om dit niet te doen, gezien de mogelijk negatieve reacties van de emo’s. Uit het onderzoek kwam onder andere naar voren dat de emo’s soms een enigszins vijandige houding aannemen tegenover de buitenwereld. Wellicht kunnen zij het niet waarderen dat hun weblogs, die soms zeer persoonlijke verhalen bevatten, worden gelezen door anderen en zelfs worden gebruikt voor onderzoek. Daarom is gekozen om hen niet in te lichten en gebruik te maken van de regel dat openbaar gesteld materiaal ongevraagd gebruikt mag worden voor wetenschappelijk onderzoek.

Operationalisering

Topiclijst

Algemene kenmerken	Leeftijd Geslacht Opleidingsniveau (indien bekend) Geschreven aantal blogs per jaar Aantal woorden blog Relationele status (single of relatie)
Puberteit-gerelateerde problemen	Internaliserend probleemgedrag (bv depressieve gedachtes) Externaliserend probleemgedrag (bv vandalisme) Ontevredenheid over het lichaam Irritaties/problemen met ouders Liefdesverdriet Weinig zelfvertrouwen
'Problemen' die geassocieerd worden met de emo-subcultuur	Depressie Opstandigheid Auto-mutilatie Liefdesverdriet Niet geaccepteerd worden door de buitenwereld
Zelfpresentatie	Wat vertellen ze over zichzelf op de weblogs? Wat voor schrijfstijl gebruiken ze? Zelfverzekerd? Vijandig? Onzeker? Etc. Wat voor soort stukjes schrijven zij? Serieuze gebeurtenissen? Gedichten? Songteksten? Invullijsten voor de lezers over zichzelf? Presenteren zij zichzelf op een algemene manier, of vertellen zij juist heel open over hun gevoelens, meningen, ervaringen en gedachtes? Wat wordt als positief gepresenteerd en wat als negatief?
De rol van muziek	Wordt er over muziek geschreven? Worden er songteksten gepost? Wordt de betekenis van liedjes besproken? Identificeren zij zich met de songteksten? Gaan ze naar concerten? Hoe ervaren ze dat? Kennen ze de bandleden?
Uiterlijke kenmerken	Kleding Kapsel Schoenen Make-up Piercings Tatoeages
Reacties van anderen	Reacties van bekenden of onbekenden? Positieve of negatieve reacties? Reacties van mensen uit dezelfde 'subcultuur'?

Resultaten en analyse

Kwantitatieve gegevens

Leeftijd:

Jongens en meisjes tussen de 12 en 18 jaar

Jongens: 2 keer onbekend, voor de rest gemiddelde van $125/8=15.6$ jaar

Meisjes: 1 keer onbekend, voor de rest gemiddelde van $290/19=15.3$ jaar

Gemiddelde leeftijd jongens en meisjes samen: 15.4

Geschreven aantal blogs per jaar:

Jongens: variërend van 2 t/m 28 met een gemiddelde van $60/10 = 6$ per jaar

Meisjes: variërend van 3 t/m 16 met een gemiddelde van $99/20 = 4.95$ per jaar

Gemiddeld geschreven aantal blogs jongens en meisjes samen: 5.3

Relationele status (single of relatie):

Jongens zijn vaker single dan meisjes. Meisjes geven vaker hun status aan. (70% vs 60% bij jongens)

Er is getracht om het opleidingsniveau te achterhalen van de bloggers, maar dit is niet gelukt. De emo's geven dit vaak niet aan in hun profiel. In meer dan 50% van de weblogs wordt dit niet aangegeven, daarom kan hier weinig over gezegd worden.

Kwalitatieve gegevens

Beschrijving van de weblogs

Om een beeld te krijgen van de onderwerpen waarover in de geanalyseerde weblogs wordt geschreven, zal ik deze in eerste instantie weergeven aan de hand van acht verschillende subthema's binnen de weblogs. Deze verschillende subthema's worden door alle bloggers afwisselend gebruikt. Het is dus zelden het geval dat één blogger alleen maar zelfgemaakte gedichten op zijn weblogs plaatst, vaak vat een weblog verschillende subthema's.

Songteksten

In de weblogs worden, voornamelijk door jongens, regelmatig songteksten geplaatst. De songteksten zijn allemaal in het Engels, met zo nu en dan een Nederlandse vertaling erbij. Er worden heel veel verschillende liedjes gepost, van veel verschillende bands. Veelvoorkomende bands zijn *Simple Plan* en *Lost Prophets*, bands waarover ook veel wordt gepraat op verschillende emo-hyves. (bijvoorbeeld <http://emorulez.hyves.nl/>)

De emo's voegen bij de songteksten vaak een reden toe waarom ze een bepaalde songtekst op hun weblog plaatsen. Het beschrijft bijvoorbeeld precies hoe zij zich voelen, het roept bepaalde emoties op, het herinnert hen aan bepaalde gebeurtenissen of simpelweg omdat ze het een mooie tekst vinden.

"My black dahlia... zo voel ik me op dit moment eiglyk ook best wel dus vind dit lied daarom egt wel nice..."

"Damn.. ik kan echt wel janken als ik dit nummer hoor.."

"(..) sommige liedjes deed me aan chantal denken ook bij 3DG waren er een paar."

Verslagen van concerten

De emo's gaan blijkbaar vaak naar concerten en schrijven hier uitgebreid over in hun weblogs. Veel bezochte concerten zijn die van de bands *Simple Plan* en *Tokio Hotel*. Het bezoeken van een concert is een hele gebeurtenis opzich, vaak neemt dit zelfs meerdere dagen in beslag. De jongeren reizen naar de andere kant van Nederland (soms zelfs buiten Nederland) en liggen vaak minstens één dag van tevoren al voor de deur om een goede plaats te kunnen bemachtigen bij het concert. Er wordt veel geschreven over het contact met de andere fans. Enerzijds is dit vaak positief: ze voelen zich met elkaar verbonden en hebben tijdens het wachten veel lol met elkaar. Anderzijds wordt er ook gesproken over irritaties en ruzies met andere fans: iedereen vecht voor het beste plekje en dit veroorzaakt soms zelfs kleine vechtpartijen.

"Nou binnen aangekomen wil ik gaan staan net in het midden van het podium zegt zo'n strond kut blonde wijf dat het bezet is en alles, wel hellnoo ik had net 10uur voor de melkweg gestaan en zij niet eens een uur en dan geef ze me zo'n attitude, pff, nou ik duw der tegen die podium aan van ja fuckin hellnoo dat jij zegt waar ik wel of niet mag staan, en toen duwde ze me dus ik duw der terug gaat ze me fuckin zitten kratsen wou ik der net duwen trekt lisa me daar weg. This maar goed ook anders was ik echt zwaar geflipt en had ik geen plekje aan het podium terwijl ik er sinds 10uur ochtend daar stond."

maarja wij pissed op dat wij en die andere kutjes die bij der horen wij tegen hun aan duwen en alles was wel funny.”

Een veelvoorkomend fenomeen is dat de emo-blogger of één van hun vrienden onwel wordt tijdens het concert.

“(…) en ik met mijn slimme kop, werd in een keer draaierig en zag niet meer goed gvd en toen scheen ik dus half flauw te zijn gevallen tegen sandra's schouder ofzo;p¹ en toen werd ik bij de bewaking enzo weer wakker, ff buiten frisse lucht en water enzo, maar ik hoorde zown ambulance en ik zag die bewakinggozernet zown telefoon dingetjes dus i kzei zo van: NEE IK GA NIET WEG, IK GA GEEN SP² MISSEN;P en toen mochten we weer terug de zaal in eerst met begeleiding van de bewaking want ik moest nu wel op het balkon gaan zitten;p waar ik achteraf meer kon zien”

Daarnaast wordt er veel gesproken over contact tussen de artiesten en de fans: de emo's doen er alles aan om in contact te komen met hun idolen. Ze proberen handtekeningen te regelen, wachten soms uren om de artiesten te ontmoeten bij de artiestenuitgang, of wagen alles om tijdens het concert de hand aan te kunnen raken van de zanger. Als dit hen lukt, halen ze hier veel voldoening uit en schrijven ze hier vol enthousiasme over in hun weblogs.

De concerten worden achteraf zeer positief gewaardeerd. De bloggers zijn 'sprakeloos', hebben er 'geen woorden voor' of menen dat je 'erbij had moeten zijn' om het gevoel te begrijpen.

De mannelijke bloggers zijn soms iets kritischer met hun waardering. Zij klagen soms over technische zaken, zoals het geluid dat te hard stond.

Muzieklijstjes

Zoals inmiddels wel duidelijk is, wordt op de weblogs door jongens en meisjes veel gesproken over muziek. In dit subthema laat men lijstjes lezen van muziek waar de emo's van houden. Dit varieert van lijstjes van bandjes die ze live hebben gezien tot ellenlange alfabetische lijsten (soms meer dan driehonderd artiesten) van muziek die ze op hun computer hebben staan. In sommige weblogs wordt er ook beschreven waarom bepaalde muziek zo goed wordt gevonden, geeft men informatie over de bandleden en over bepaalde favoriete nummers van een band.

“Omdat ik geen leven heb en muziek geil is en het andere lijstje oud is ;D³”

“ej mensen... hier ff mijn favoriete bands.....sommige nummers zijn echt hartverscheurend, luisteren dus!!“

Zelfgemaakte gedichtjes

¹ ;p is een smiley en staat symbool voor een 'poppetje' dat knipoogt en tegelijkertijd zijn tong uitsteekt (te zien als je je hoofd een kwartslag naar links buigt)

² SP= Simple Plan, een band

³ ;D is een smiley en staat symbool voor een 'poppetje' dat knipoogt en tegelijkertijd hard lacht (te zien als je je hoofd een kwartslag naar links buigt)

Zelfgemaakte gedichten zijn een populair onderwerp binnen de weblogs van de emo's. Binnen de geanalyseerde weblogs bestaat er één weblog van een jongen die heel fanatiek gedichten schrijft. De rest van de mannelijke 'emo-bloggers' besteden hier geen aandacht aan, zij schrijven geen gedichten. Bij de meisjesgroep zijn er echter wel veel dichters. Binnen de gedichten bestaan er grof gezegd twee thema's. In eerste instantie wordt er veel geschreven over treurnis. Er wordt geschreven over het 'niet geaccepteerd worden door anderen', 'jezelf willen zijn', 'het missen van echte vrienden' en 'verlangen naar verandering'. Sommigen beleven deze verdrietige gevoelens in een extremere vorm en spreken zelfs over 'het niet meer aan kunnen' en dat 'het leven geen zin meer heeft'.

Een lichtpuntje in deze verdrietige gedichten is dat de emo's vaak aangeven dat alle ellende die ze hebben meegemaakt hen sterker maakt.

"i also want to thank all the people who have ruined my life, 'cause it makes me so much stronger, makes me work so much harder just to prove them wrong. it makes me so much wiser, wiser than you'll ever be (...)"

Daarnaast gaan veel gedichten over de liefde. Deze gedichten nemen vaak ook een verdrietige wending aan, er wordt veel geschreven over liefdesverdriet: over een onbereikbare liefde, een relatie die door de ander uitging etc.

Tevens lijkt het alsof de emo's een geromantiseerd beeld van de liefde hebben: ze wachten op de ware, hebben het over hoeveel ze over zouden hebben voor iemand op wie ze verliefd zijn etc.

Berichten aan 'anti-emo's'

Emo's worden vaak erg bekritiseerd en zelfs gehaat door 'niet emo's'. In hun blogs reageren zij hier vaak op, door berichten te schrijven die bestemd zijn voor de zogenoemde 'anti-emo's' of 'haters'.

In deze blogs nemen de emo's vaak een vijandige houding aan, bijvoorbeeld beginnend met:

"Ben jij een hater, en sta jij op het punt om een rot krabbel achter te laten? Lees dit."

Opvallend is dat het vooral de jongens zijn die erg vijandig overkomen in deze blogs:

"Ik heb schijt aan je.

Als je dit niet begrijpt ben JIJ niemand.

Als je een klein beetje hersens hebt...

Ook maar een piep klein beetje...

Merk je dat alternatievelingen boven jou staan."

"Omdat je als hater misschien net aan de helft van deze blog hebt begrepen, zal ik het makkelijk voor je afsluiten:

Pies aut, mattie."

“haters don't make me famous; er zijn genoeg mensen die mij haten en zover ik weet ben ik nog steeds geen celebrity. en jy zult het ook nooit worden face the truth”

Meisjes daarentegen, uiten hun gevoelens jegens de anti-emo's op een meer hulpeloze en verdrietige manier:

“Ik verander niet

ik ben anders dan jou

ik heb een andere style dan jou

NOU &

maar moet me daarom pesten ??

moet je me daarom waarandere bij zijn de grond in trappen??

Waarom

als het toch geen effect heet dat niet verander

waarom ga je dan door ??”

Een veelvoorkomend onderwerp binnen deze weblogs is dat de emo's ervan balen dat ze in hokjes worden gestopt. Ze reageren fel op alle vooroordelen die bestaan over de emo-subcultuur.

Invullijstjes

Zogenoemde invullijstjes komen voornamelijk voor bij meisjes. Dit zijn vragenlijsten die een blogger post en waarop hij of zij antwoord verwacht van de lezers van de blog. In sommige gevallen vult de blogger deze vragenlijst eerst zelf in. Een voorbeeld van zo'n invullijstje:

- “1. Wie ben je?*
- 2. Zijn we vrienden?*
- 3. Wanneer en hoe hebben we elkaar ontmoet?*
- 4. Geef me een nick name en vertel waarom je die hebt gekozen..*
- 5. Omschrijf me in 1 woord.*
- 6. Wat was je eerste indruk van mij?*
- 7. Denk je dat nog steeds over mij?*
- 8. Wat herinner je je nog goed van mij?*
- 9. Als je me iets kon geven, wat wou je me dan geven?*
- 10. Hoe goed ken je me?*
- 11. Wanneer zag je me voor het laatst?*
- 12. Heb je ooit iets aan me willen vertellen
maar het nooit gedaan?*
- 13. Zou je me willen zoenen?*
- 14. Wat vind je het leukst aan mij?*
- 15. Wat moet ik veranderen aan mezelf?*
- 16. Ga jij dit ook op je hyves zetten zodat ik het kan invullen!”*

Het lijkt alsof de emo's aan de hand van deze invullijstjes twee soorten informatie willen verkrijgen: informatie over *henzelf* en informatie over de *ander* (degene die het leest en invult)

Bij informatie over **henzelf** lijken ze wederom te zoeken naar twee soorten informatie, namelijk informatie op het gebied van vriendschap en op het gebied van de liefde.

Op het gebied van vriendschap lijken zij te zoeken naar bevestiging van vrienden, ze willen horen hoeveel ze voor een ander betekenen. Hierbij horen vragen als:

"2. Zijn we vrienden?"

"Zou jij..."

18. Me wat geld lenen?

19. Mijn hand vast houden?

20. Een kogel voor me vangen?

21. In contact blijven?

22. Proberen mijn problemen op te lossen?

23. Er voor me zijn als ik word gekwetst?"

Vragen die echter nog veel vaker voorkomen (ongeveer drie keer zoveel), zijn de vragen die gerelateerd zijn aan liefde. De emo's lijken hiermee te willen ontdekken hoe goed ze 'op de markt liggen'. Vragen die hiermee gerelateerd kunnen worden zijn:

"- Heb je stiekem een oogje op me ?

- Voel je je aangetrokken tot mij?"

"Zou jij..."

- Verkering met me nemen??

- Me willen zoenen?

- Me tegen een muur duwen en kussen?

- Een douch neme Met me?"

"Wat zou je doen als..

- Ik je zoende?

- Ik je zou zeggen dat ik je leuk vind:"

"Had/heb je ooit..."

- gedacht om een Koppel te worden?

- me voor non-stop willen kussen?"

Wat betreft informatie over de **ander**, zoeken ze voornamelijk naar drie soorten informatie: over hoeveel ervaring de ander in de liefde heeft, of de ander vindt dat bepaald normoverschrijdend gedrag wel of niet kan en of de ander ook te maken heeft met verdrietige gevoelens.

Het meest voorkomende hierbij is de vraag hoeveel ervaring de ander in de liefde heeft. Hierbij horen vragen als:

- “- Ben je momenteel verliefd:*
- Hoe lang duurde je langste relatie:*
- Het meest romantische wat je ooit is overkomen:*
- Heb je ooit een vreemde gekust:*
- Ben je al ontmaagd:”*

- “Ben jij ooit..*
- () Verliefd geweest op iemand die al een ander had.*
 - () Gedumpt geweest.*
 - () Verliefd geweest op iemand die niet van je hield.”*

Wat eveneens vaak voorkomt, is de vraag of de ander vindt of bepaald normoverschrijdend gedrag wel toelaatbaar is. Hierbij horen vaak gedragingen die typerend zijn voor de puberteit:

- “Wat zou je doen als..*
- 4. Ik zou beginnen met roken?*
 - 5. Ik iets had gestolen?*
 - 6. Ik was weglopen van thuis?”*

- “Heb jij ooit...*
- () Een sigaret gerookt.*
 - () Een leugen verteld aan een vriend.*
 - () Alcohol gedronken voor je 16e.*
 - () geblowt.*
 - () Met geld van je ouders iets gekocht, terwijl zij het niet wisten.*
 - () vreemdgegaan”*

Een laatste, minder vaak voorkomende, doch opvallende, vraag waar de emo's antwoord op zoeken is de vraag of de ander ook te maken heeft met verdrietige gevoelens. Veelvoorkomende vragen hierbij zijn:

- “Heb jij ooit...*
- () Je alleen gevoeld.*
 - () Even gedacht dat niemand om je gaf*
 - () Aan zelfmoord gedacht”*

- “- Word je soms emotioneel*
- Wat doe je als je verdrietig bent*
 - Het slechtste gevoel ter wereld”*

Dagboekverhaal

Dagboekverhalen, zoals die wellicht vaak verwacht worden in een 'online dagboek' komen relatief gezien niet zo vaak voor en als ze er wel zijn, worden ze in de onderzochte groep alleen door meisjes geschreven. Het zijn vaak informele berichten met 'msn-taal', kusjes en hartjes. Deze dagboekverhalen bevatten enerzijds vrolijke verhalen en anderzijds verhalen met treurige gedachtes:

"@ Camping

4 aug, 21:21

Heey allemal...

*Ik was Vrijdag tot en met vandaag (maandag) bij Ilona op de Camping... Het was er echt heel leuk... Maarhjaa ik heb jullie wel allemaal gemisst.... 2 nachten in een tent van 2 bij 2 met Ilona op een 2 persoonsluchtbed,,, in de regen.. was wel lkkk gezelliee ;P Lkkk laat naar bed... lkkk uitslapen ;P Alleen was t luchtbed iedere ochtend leeg xD We hebben ook lekker gezwommen in het O zo grote zwembad *kuch* Er was ook een circus met tijgers, apen, Lama's, Zebra's, paarden, Kamelen en een Giraf Kort samengevat... Ik heb een geweldige tijd gehad xXxc jes kayraaa"*

"OK misschien voel ik me niet zo geweldig

14 mei 2008, 12:28

**This officieel, onzekerheid slaat me hard toe, elke dag, elk minuut, en elk seconde weer. Ik kijk om me heen, kijk naar mezelf, en verwalgt alles wat ik zie. Onzekerheid slaat toe, ernstig hard, Ik kijk naar jou, jij naar mij, ik bewonder je, jij verneukt mij. Ik loop op straat ik kijk om me heen, iedereen is geweldig, maar mag ik niet bij die iedereen horen. Ik kijk naar mezelf, een verneukte aap met een dik buik en een snorretje, ik kijk naar anderen waarbij de perfectie overheerst. Waarom, waarom, waarom, does looks matters in this fuckd up worl, waarom waarom waarom, wordt je alleen beoordeeld op je uiterlijk. Waarom moeten mensen anderen naar beneden halen vanwege hun look, Ze zeggen je bent mooi, ze kijken naar je gezicht en zien perfectie, Dan dwaalt hun ogen naar beneden, en de verwalging is begonnen. Waarom waarom waarom, moet deze gevoel bestaan, waarom is onzekerheid zo moeilijk te bestrijden, waarom is er geen genezing voor, waarom ben je de ene dag gelukkig en de andere dag emotioneel, waarom ziet niet niemand dat, waarom,shit wat een kut woord en toch, WAAROM IS ONZEKERHEID HET GEVOEL DAT MIJN LEVEN LIJD. Vertel me dat, want deze gevoel is niet meer te houden, het maakt me kapot en niemand die me helpen kan, geen vrienden, geen familie, alleen mensen die unknown voor mij zijn, alleen mensen die niet in de nabije gelegenheid wonen, Hé kut leven*"*

'Inbraak'

Soms is er een vriend of vriendin die het wachtwoord leent van de blogger om daarop een verhaal te schrijven, dit noemen de emo's inbreken. Dit komt eveneens voornamelijk voor bij de meisjes. In deze verhalen wordt vaak verteld hoe fantastisch zijn/haar vriend of vriendin is, hoeveel ze van elkaar houden, dat ze voor altijd vrienden blijven en dat ze er altijd voor elkaar zijn. De verhalen zijn ook zeer informeel geschreven.

*“Inbraaks
2 mrt, 12:48
Sexykindje
jij weet lekker NIET dat ik inbreek<3⁴
want dat doe ik stiekum
hihi, seksie hea
maar ik ga hier even een leuk verhaaltje neerzetten:*

*Nou, this is my story n_n
I'm a little girl, 13 years old
and I love merel<3
because
Merel is:
* Hot
* Sexy
* Nice
* Sweet
* Always there for me
* Cute
* My friend
* Smart
* And we are GOING TO CANADA
* And Everything <3*

thats that n_n

but I have to tell you something more!

*because your like, a fucking special person for me
your always there for me, when I've got trouble.
and you have to know, that I'll be there for you in the times you've got trouble!*

nou ga ik weer nederlands schrijven, want engels word me veel te moeilijk!

*maar je moet weten, dat ik er 24/7 voor je ben!
weet ook dat ik tering veel van je hou
wiljenooitmeerkwijjt<3
kusje xx annoniem”*

Taalgebruik en toon

Zelfspot

Wat opvalt bij het lezen van de weblogs, is dat de emo's vaak met een bepaalde vorm van zelfspot schrijven. Het lijkt soms alsof ze zichzelf niet helemaal de moeite waard

⁴ <3 staat voor een hartje (te zien als je je hoofd een kwartslag naar rechts buigt)

vinden, of dat ze van zichzelf vinden dat ze niet zoveel voorstellen. Dit wordt niet heel serieus geschreven, maar vaak op een humoristische manier overgebracht:

“Ik heb geen leven ik weet het XD”⁵

“ (gekke ik toch.)”

“ik ben een klein opdondertje van 13 jaar”

“maarja me lulverhaal is wel weer lang genoeg.... niemand gaat dit tog lezen xD”

*“*Ik ben een kleuter...”*

“damn mn wijsheid shit weer”

Seksueel getinte opmerkingen

Ondanks de vaak jonge leeftijd van de emo's, maken zij vaak seksueel getinte opmerkingen. Vooral 'geil' lijkt een populair stopwoordje te zijn, dat te pas en te onpas wordt gebruikt:

“(...)en je bent gewoon super geil<3”

“Maar de muziek was geil”

“Het was echt geil en die gitaren omg⁶ vet”

⁵ XD is een smiley en staat symbool voor heel hard lachen met dichtgeknepen ogen (te zien als je je hoofd een kwartslag naar links buigt)

⁶ Omg=Oh my god

Conclusies

Aan de hand van de zojuist weergegeven resultaten kunnen, in terugkoppeling met de literatuur, bepaalde conclusies getrokken worden. In eerste instantie zal antwoord worden gegeven op de acht deelvragen. Op grond hiervan zal vervolgens een antwoord worden gegeven op de hoofdvraag.

Antwoorden op de deelvragen

- Waarover schrijven emo's in hun weblogs?

De weblogs van emo's zijn op te delen in acht subthema's: songteksten, verslagen van concerten, muziekljstjes, zelfgemaakte gedichtjes, berichten naar 'anti-emo's, invullijstjes, dagboekverhalen en 'inbreekacties'. Voor een uitgebreide beschrijving hiervan, geïllustreerd aan de hand van fragmenten uit de weblogs, verwijs ik u door naar 'de beschrijving van de weblogs', pagina 27.

Binnen deze subthema's zijn er een aantal overkoepelende onderwerpen te ontdekken. Muziek is een veelvoorkomend topic, dit komt voornamelijk naar voren bij de songteksten, de verslagen van concerten en de muziekljstjes. Maar ook bij andere subthema's, zoals bijvoorbeeld de dagboekverhalen of de zelfgeschreven gedichtjes, komt vaak, hetzij op een minder expliciete manier, naar voren dat zij veel met muziek bezig zijn.

Een ander onderwerp dat vaak in de weblogs van de emo's naar voren komt, is de ergernis en het verdriet om niet geaccepteerd te worden door veel mensen. De emo's verlangen duidelijk naar verandering, naar geaccepteerd worden om wie ze zijn. Dit komt met name naar voren in de 'berichten naar anti-emo's, maar ook in de dagboekverhalen en in de zelfgeschreven gedichten worden hier vaak opmerkingen over gemaakt.

Een ander opvallend thema, dat wellicht samenhangt met het niet geaccepteerd worden, is dat de emo's hunkeren naar erkenning. Aan de hand van de invullijstjes lijken zij bevestigd te willen krijgen dat ze veel voor hun vrienden betekenen en dat ze aantrekkelijk worden gevonden door het andere geslacht. De 'inbreekacties' lijken eveneens voornamelijk als functie te hebben om vriendschappen te versterken en te bevestigen.

Een laatste duidelijk onderwerp is verdriet. De emo's lijken redelijk vaak te treuren om liefdesverdriet en om niet geaccepteerd te worden om anderen. Zij schrijven vooral hierover in hun dagboekverhalen en in hun zelfgeschreven gedichten. Toch geven de emo's naast deze treurnissen ook de indruk dat ze lol in het leven hebben. Ze leven helemaal op in concerten, hebben veel lol met vrienden etc.

- Welke typische puberteit-gerelateerde problemen komen aan de orde?

In de weblogs komt naar voren dat de emo's op zoek zijn naar een identiteit. Dit komt onder andere naar voren aan de hand van de invullijstjes. Ze proberen hiermee te achterhalen wat hun vrienden van hen vinden, op het gebied van vriendschap, maar ook op het gebied van de liefde. De invullijstjes zijn op deze manier een soort spiegel, waarmee zij hun identiteit verkrijgen. Het is lastig om de emo's in te delen in een bepaalde ontwikkelingsfase van Marcia (1980). Het lijkt alsof ze nog niet in staat zijn om zich daadwerkelijk aan een bepaalde identiteit te binden, ze zijn nog hard op zoek naar een identiteit. Het lijkt alsof velen zich in een fase van crisis bevinden, zoekende naar welke aspecten zij belangrijk vinden in het leven. Hieruit valt te veronderstellen dat de emo's zich verspreiden over twee ontwikkelingsfasen van Marcia: de *identity-foreclosure-fase* en de *identity-moratorium-fase*. Hoe dan ook valt dit moeilijk om te beweren over een grote groep, dit zal per persoon verschillen.

Daarnaast trachten zij met deze lijstjes te ontdekken hoe anderen denken over bepaald normoverschrijdend gedrag. De verleidingen waaraan jongeren rond hun puberteit komen te staan, worden besproken. Wat vindt de ander van blowen en alcoholgebruik? Je ouders belazeren of je vriend of vriendin bedriegen, moet dat kunnen? Het lijkt alsof het vragen zijn waar ze zelf mee worstelen en dat ze hier een antwoord op trachten te vinden aan de hand van de meningen van hun vrienden. Daarnaast komen op de weblogs ook irritaties met de ouders naar voren. Ruzies om een lippiercing die van de ouders niet gezet mag worden, onenigheid over hoe laat ze thuis moeten komen na een concert etc.

Ook wordt er veel geschreven over liefde, een onderwerp waar veel jongeren zich mee bezig houden, zoals uit de literatuurstudie al bleek. Dat dit niet alleen zorgt voor positieve emoties (Joyner & Udry, 2000, Santrock, 2008), wordt in de weblogs eveneens bevestigd. Vooral in de zelfgeschreven gedichten en in de dagboekverhalen wordt er veel geschreven over liefdesverdriet.

- Met welke andere problemen blijken emo's vaak te kampen?

Het valt op dat in de weblogs van emo's veel wordt geschreven over verdrietige gevoelens. Of er werkelijk gesproken kan worden over depressie valt te betwisten, maar het is wel duidelijk dat zij hun puberteit als een moeilijke tijd ervaren. Vooral het niet geaccepteerd worden door anderen ervaren zij als een groot struikelblok. Zij schrijven hierover in hun zelfgemaakte gedichten, maar dit komt ook naar voren in hun berichten naar anti-emo's en in de dagboekverhalen.

Toch lijkt het niet alsof de emo's zich alleen maar naar voelen, uit de weblogs komt ook naar voren dat ze veel lol hebben met vrienden, dat ze veel 'maffe' dingen doen en genieten van bijvoorbeeld concerten. Wat betreft automutilatie lijken de vooroordelen van de emo-subcultuur evenmin te kloppen. Bij de dertig onderzochte weblogs was er maar één meisje die liet doorschemeren dat ze wellicht aan automutilatie deed. Voor de rest werd er juist fel gereageerd op automutilatie-

kwesties, waren de emo's er juist zwaar op tegen. Of er werd simpelweg niet over gepraat.

- Welke rol speelt muziek in hun leven?

Uit de weblogs blijkt dat muziek een grote rol speelt in het leven van emo's. Ze schrijven hier veel over, aan de hand van verslagen van concerten, lijstjes van muziek en songteksten. Muziek betekent veel voor hen, sommige songteksten beschrijven precies hoe ze zich voelen, het roept bepaalde emoties op en het geeft hen goede en slechte herinneringen. 'The primacy of effect', zoals Christenson & Roberts dit beschrijven, (2001) geldt dus ook voor de emo-subcultuur: muziek geeft controle op hun stemming en verhoogt bepaalde emotionele toestanden. Aan de ene kant vervult muziek voor de emo's dus een emotionele rol. Daarnaast verwerkelijkt muziek een identiteitsrol. Er wordt vaak geschreven over de 'fantastische stijl' van bandleden. Het lijkt alsof de emo's identiteit ontwikkelen aan de hand van hun muziek, omdat bij bepaalde muziek een bepaalde identiteit hoort. Het is een vorm van zelfexpressie, zoals Herring en zijn collega's al beweerden (2004).

De lijstjes met muziek kunnen daarom gezien worden als een vorm van zelfpresentatie. Hiermee laten ze bij anderen een indruk achter: bepaalde persoonlijke eigenschappen en/of een lidmaatschap van een bepaalde groep.

Het onderzoek is er helaas niet in geslaagd om te achterhalen waar de muzieksmaak vandaan komt. Mogelijke predictors zoals opleidingsniveau en cultureel kapitaal, waren moeilijk te achterhalen in de weblogs.

- Welke uiterlijke kenmerken van emo's komen in de weblogs naar voren?

Vaak worden er niet speciale blogs gewijd aan de uiterlijke kenmerken van de emo-subcultuur, maar tussen de regels door valt hier wel veel over te lezen. Opvallende stijlelementen die meerdere keren naar voren kwamen zijn een lippiercing, skinnyjeans, zwarte kleding, gecombineerd met af en toe neonkleuren, geverfde haren (vaak zwart, soms met nog een opvallende kleur) met een lok voor de ogen, All-stars of DC-schoenen en zwart-wit geblokte patronen.

- Op wat voor manier presenteren de emo's zichzelf?

Meerdere opvallende zelfpresentatietechnieken komen naar voren in de weblogs van emo's. Opmerkelijk is dat de emo's zich met een vorm van zelfspot presenteren. Ze schrijven op zo'n manier dat ze niet helemaal de moeite waard zijn, dat waarschijnlijk toch niemand hun weblog leest etc. Het lijkt alsof ze zich alvast beschermen of indekken tegen de eventuele negatieve opmerkingen van anderen. Uit de weblogs blijkt dat deze emo's vaak gewend zijn dat ze door anderen niet worden geaccepteerd om hoe ze zijn, dus hebben zich wellicht al aangeleerd om zichzelf als minder te beoordelen dan een ander.

Een andere markante waarneming is dat emo's soms op een vijandige manier schrijven, vooral in de berichten naar de anti-emo's. Dit zal te maken hebben met

ingroup-bias: ze waarderen hun eigen groep veel positiever dan de outgroup. Omdat ze vaak gepest worden door anderen, zal dit proces alleen maar versterkt worden. Wat echter nog wel het meest in het oog springt bij het lezen van de weblogs, is dat de emo's hunkeren naar erkenning. Ze zijn duidelijk onzeker over zichzelf, een fenomeen dat zeer kenmerkend is voor de leeftijd waarin zij zich bevinden. Maar dit zal ook nog eens extra versterkt worden, doordat ze vaak niet geaccepteerd worden door anderen. Ze zoeken alsnog naar waardering en goedkeuring door middel van bijvoorbeeld hun invullijstjes. Tevens lijkt het alsof zij met het 'inbreken' een soort goedkeuring nastreven. Ze geven hun wachtwoord aan hun vrienden, zodat zij van hen de erkenning kunnen krijgen, waar ze naar zoeken. Aan de hand van de ander, proberen zij dus informatie over henzelf te verkrijgen, de ander werkt dus als een soort spiegel. Zoals Charles Cooley (1956) al meende :

*"Each to each a looking-glass
Reflects the other that doth pass."*
(p. 184)

Dus als je slechts naar jezelf kijkt zie je niets, maar als je naar iemand kijkt die naar jou kijkt zie je jezelf, op een van vele mogelijke manieren, zoals Christien Brinkgreve ook in haar boek *De ogen van de ander* (2009) vertelt.

- Verschillen de weblogs van emo-jongens met die van emo-meisjes en zo ja, in welk opzicht?

Binnen de weblogs van jongens en meisjes komen veel dezelfde subthema's voor, maar er zijn ook duidelijke verschillen op te merken. Meisjes posten beduidend meer invullijstjes, gedichten en dagboekstukjes, terwijl jongens meer songteksten op hun weblogs plaatsen. Dit kan verklaard worden uit het gegeven dat meisjes meer behoefte hebben aan inter-persoonlijke communicatie, en mannen meer een hun drang tot het zoeken naar nieuwe informatie. (Jackson et al, 2001)

Daarnaast valt op dat jongens in hun berichten naar 'anti-emo's' vijandiger overkomen dan meisjes. Deze verschillen zijn mogelijk te verklaren, gezien meisjes meer internaliserend verdrag vertonen en jongens meer externaliserend gedrag tijdens hun puberteit. (Wit et al, 2004) Jongens uiten hun nare gevoelens direct ten opzichte van de buitenwereld, door in dit geval op een vijandige manier te schrijven naar 'haters'. Meisjes houden dit daarentegen meer in zich en ontwikkelen soms depressieve gevoelens. Deze gevoelens komen naar voren in de dagboekverhalen en de gedichten. Daarnaast lijken zij heel duidelijk op zoek te zijn naar een identiteit, door middel van de invullijstjes.

Ook valt op dat meisjes meer schrijven over liefdesverdriet, in hun zelfgeschreven verhalen en in hun dagboekverhalen. Dit komt overeen met de uitkomsten van het onderzoek van Joyner en Udry (2000), waaruit bleek dat meisjes vaker liefdesverdriet ervaren, omdat zij in vergelijking met jongens van dezelfde leeftijd actiever zijn op het liefdesgebied en omdat zij meer verdriet ervaren na het stuklopen van een relatie.

- Wat voor reacties komen er op de weblogs?
Op welk wijze wordt er aandacht besteed aan deze reacties? En op wat voor wijze komen negatieve reacties van de buitenwereld op de emo-subcultuur aan de orde?

Reacties op de weblogs van emo's zijn eigenlijk alleen van 'vrienden'. Deze omvatten complimenten over een gedicht, steun bij verdrietige verhalen, positieve reacties op de invullijstjes etc. Dit hangt samen met de *ingroup-bias-theorie* van Tajfel (1986): mensen hebben de neiging om leden van hun eigen sociale groep positiever te beoordelen dan mensen van andere sociale groepen.

Er komen, zoals eigenlijk verwacht, geen reacties van anti-emo's. Blijkbaar beperken zij zich tot ruzie maken op de forums en in het dagelijks leven. Negatieve reacties van de buitenwereld komen wel duidelijk naar voren in de berichten naar anti-emo's. Ook in zelfgemaakte gedichten en in dagboekverhalen komt naar voren dat de emo's ervan balen dat ze niet worden geaccepteerd, dat ze wensen dat ze gewoon zichzelf kunnen zijn.

Antwoord op de hoofdvraag

Op welke wijze geven emo's in hun weblog vorm aan hun subcultuur, hoe presenteren zij zichzelf en hoe wordt daarop gereageerd door anderen?

Emo's geven in hun weblogs vorm aan hun subcultuur, door hierin te laten zien waar zij zich mee bezig houden, wat ze belangrijk vinden in het leven, door aan te geven waar zij van houden, maar ook door juist elementen aan te kaarten waar zij mee zitten.

De weblogs van emo's zijn aan de ene kant vergelijkbaar met weblogs van andere jongeren. Zoals veel van hun leeftijdsgenoten zijn zij zoekende naar een identiteit. Door onder andere de invullijstjes trachten zij een identiteit te vormen, door bepaalde informatie over henzelf en over de ander te achterhalen. Tevens zijn zij, zoals veel jongeren zeer bezig met de liefde. Ze willen ontdekken hoe goed ze 'op de markt liggen' en schrijven veel over relaties, liefdesverdriet etc. Wat vervolgens naar voren komt in de weblogs en wat typerend is voor deze leeftijdsgroep is dat ze irritaties hebben met hun ouders. Regelmatig gaat het hier om kleine onenigheden, niet om grote ruzies.

Aan de andere kant komen in de weblogs tevens bepaalde elementen naar voren, die typerend zijn voor de emo-subcultuur. Opvallend is dat de emo's heel veel met muziek bezig zijn, kennelijk vervult muziek een belangrijke rol in hun leven. Het vervult aan de ene kant een emotionele rol en tegelijkertijd een identiteitsrol.

Daarnaast komt uit de weblog naar voren dat de emo's vaak niet lekker in hun vel zitten. In hun dagboekverhalen, zelfgeschreven gedichten en songteksten waarin ze zichzelf herkennen, komt dit naar voren. De soms zelfs depressieve gevoelens zijn vaak een gevolg van het feit dat ze zich niet geaccepteerd voelen om wie ze zijn. Ze hebben vaak maar weinig vrienden en worden gepest door anderen.

Dit komt ook naar voren in de berichten aan haters, waarin ze laten blijken dat ze het zat zijn om altijd maar gepest, gehaat en belachelijk gemaakt te worden.

Deze elementen die klaarblijkelijk kenmerkend zijn voor de emo-subcultuur, komen ook naar voren in de manier waarop zij zichzelf presenteren. Ze presenteren zichzelf vaak met een vorm van zelfspot, alsof ze niet de moeite waard zijn. Omdat ze dit gevoel van veel anderen krijgen, proberen zij zichzelf op deze manier alvast in te dekken. Wat evenzeer naar voren komt bij de zelfpresentatiestrategieën van emo's, is dat zij hunkeren naar zelferkenning. Door middel van allerlei trucjes (invullijstjes, 'inbraak') zoeken zij naar de bevestiging die zij nodig hebben.

Op de weblogs van emo's wordt hoofdzakelijk positief gereageerd door anderen. De weblogs worden blijkbaar bijna alleen door vrienden gelezen en zij reageren altijd positief. De verwachting dat er veel negatieve reacties op de weblogs zouden bestaan, is dus niet bevestigd. Blijkbaar nemen de 'anti-emo's' niet de moeite om deze weblogs te lezen en beperken zij zich tot 'ruzie maken' op forums.

Hoe zou dan nu de emo-subcultuur omschreven kunnen worden?

De emo-subcultuur is aan de ene kant een typische jongerensubcultuur, een cultuur waarbij jongeren op zoek zijn naar erkenning bij elkaar. Dit moet echt er wel op een speciale emo-manier gebeuren. Hierbij horen bepaalde uiterlijke kenmerken, bepaalde muziekvoorkeuren en, als meest belangrijke, een bepaalde leefstijl. Deze leefstijl omvat meerdere 'regels'. Het lijkt alsof de emo's zich bewust afkeren van de maatschappij, doordat ze zich anders gedragen dan de norm is. Hierdoor worden zij vaak niet geaccepteerd door anderen. Dit brengt veel verdriet en frustratie met zich mee, maar tegelijkertijd blijven ze zich anders gedragen, wellicht juist door de negatieve reacties van anderen. Hierdoor ontstaat er als het ware een vicieuze cirkel waar zij niet zo makkelijk uitkomen. Een andere belangrijke 'regel' binnen de leefstijl van de emo's, lijkt 'lijden en lol'. Aan de ene kant hebben zij veel te maken met treurige gedachtes die zij openlijk op hun weblogs uiten. Vooral niet geaccepteerd worden en liefdesverdriet zijn thema's die veel voorkomen in de dagboekverhalen en de zelfgeschreven gedichten. Daarnaast blijkt dat de emo's toch ook heel veel lol hebben in het leven. Ze doen vaak 'melige' dingen en beschrijven die ook uitgebreid in hun weblogs. Lijden is dus belangrijk, maar 'mag' tot op een zeker punt.

Reflectie/discussie

Dit onderzoek heeft inzichten gegeven in een subcultuur waar nog weinig wetenschappelijk onderzoek naar is gedaan. Omdat de emo-subcultuur voor nogal wat ophef zorgt onder de bevolking, heeft dit onderzoek een maatschappelijke relevantie. Bepaalde kwesties waar mensen zich zorgen over maken, of waar zelfs voor wordt gewaarschuwd lijken te kloppen: het lijkt alsof emo's meer last hebben van depressieve gevoelens dan andere jongeren van dezelfde leeftijd. Dit blijkt voornamelijk te komen doordat zij zich niet geaccepteerd worden. Door hun andere uiterlijk en hun vaak wat ander gedrag, worden zij dikwijls in een hokje geplaatst. De emo's balen hiervan en verlangen naar verandering, naar geaccepteerd worden voor wie ze zijn. Ze hunkeren naar erkenning, zoeken bevestiging van vrienden en zijn op zoek naar hun identiteit.

Bepaalde vooroordelen die horen bij de emo-subcultuur, lijken wel sterk te zijn overdreven. Zo werd op CBS de emo-subcultuur geassocieerd met automutilatie en soms zelfs zelfmoordneigingen. In dit onderzoek kwam dit amper naar voren. De emo's lijken de puberteit wel duidelijk als een lastige periode te ervaren, wellicht lastiger dan hun leeftijdgenoten, maar suïcidale neigingen kwamen bij de door mij onderzochte emo's amper voor.

De emo-subcultuur, een subcultuur met zo zijn eigen normen en waarden, zijn eigen regels, eigen kledingkenmerken en muzieksmaak. Een subcultuur met vooroordelen die lijken te kloppen, maar die ook sterk overdreven zijn. Maar bovenal, een subcultuur met een gebrek aan acceptatie en begrip van de buitenwereld.

*“No you don't know what it's like
When nothing feels all right
You don't know what it's like
To be like me”*

(Simple Plan – Welcome to my World)

Beperkingen

Dit onderzoek is met grote zorg in elkaar gezet, om de betrouwbaarheid en de validiteit te waarborgen. Desalniettemin kent dit onderzoek ook zijn beperkingen.

- Het onderzoek is gebaseerd op weblogs, wellicht brengt dit een onbedoelde selectie met zich mee. Misschien zijn de ‘echte depressieve emo’s’ niet eens in staat om actief te zijn op internet en is dit daarom zo weinig naar voren gekomen.
- Zoals al eerder gezegd, is Hyves een medium met oneindig veel mogelijkheden. Voor dit onderzoek is echter gekozen om slechts de weblogs en enkele kwantitatieve gegevens te gebruiken. Andere applicaties, zoals foto’s, krabbels, lidmaatschappen bij Hyves, zouden ook interessante informatie kunnen bieden over de emo-subcultuur.
- Uit het onderzoek van Valkenburg en collega’s (2006) kwam naar voren dat veel jongeren zich wel eens anders voordoen op internet. Hierdoor is het mogelijk dat weblogs niet een heel reëel beeld geven van de echt emo-subcultuur.
- Selectie op basis van een lidmaatschap bij een emo-hyves is wellicht niet sterk genoeg. Het lid worden van een emo-hyves is met één druk op de muisknop gebeurd, misschien dat de leden hiervan daarom niet écht emo zijn, maar bijvoorbeeld alleen van de muziek houden.

Aanbevelingen voor verder onderzoek

Bij de verdere zoektocht naar informatie over de emo-subcultuur, zou het interessant zijn om, zoals al eerder vermeld, meer applicaties van Hyves te gebruiken. Het zou ook erg nuttig zijn om de emo’s zelf te onderzoeken, aan de hand van interviews, enquêtes of participerende observatie. Hierbij kan ook bewust naar bepaalde achtergrondkenmerken gevraagd worden (bijvoorbeeld opleidingsniveau), die bij dit onderzoek niet altijd te achterhalen vielen.

Daarnaast zou het raadzaam zijn om een vergelijkend onderzoek uit te voeren onder de ‘normale jeugd’. Ik constateer nu bijvoorbeeld dat emo’s veel met muziek bezig zijn, maar ik weet niet hoe dat zit met de ‘normale jeugd’. Als blijkt dat ‘normale jongeren’ op hun weblogs hier amper over schrijven, heeft deze bewering veel meer kracht.

Literatuurlijst

- Aronson, E., Wilson, T.D., Akert, R.M. (2005). *Social Psychology*. New Jersey: Pearson.
- Bausch, P., Haughey, M. & Hourihan, M. (2002). *We Blog: Publishing On line with Weblogs*. Indianapolis: Wiley Publishing.
- Berg, B.L. (2007). *Qualitative research methods for the Social Sciences*. Boston: Pearson.
- Berger, P. (2004). *Are you blogging yet?* Retrieved November 2, 2008, from <http://www.scarsdaleschools.k12.ny.us/hslib/gapsweb/blog.htm>
- Bilton, T., Bonnett, T., Jones, P., Lawson, T., Skinner, D., Stanworth, M., Webster, A. (2002). *Introductory Sociology*. New York: Palgrave MacMillan.
- Blood, R. (2000). *Weblogs: a history and perspective*. Retrieved November 15, 2008, from http://www.rebeccablood.net/essays/weblog_history.html
- Boeije, H. (2005). *Analyseren in kwalitatief onderzoek: denken en doen*. Amsterdam: Boom onderwijs.
- Boomen, M. van den (2000). *Leven op het net: Over de sociale betekenis van virtuele gemeenschappen*. Amsterdam: Instituut voor Publiek en Politiek.
- Branscum, D. (2001). *Who's Blogging Now? More And More Internet Users Are Sharing Their Lives In Public Online Journals Called Weblogs That Can Be Strangely Addictive. Charting A Phenom*. Retrieved November 3, 2008, from <http://www.newsweek.com/id/80101?tid=relatedcl>
- Brinkgreve, C., Davis, K., Heerikhuizen, van B. (2002). *Levensverhalen*. Amsterdam: Stichting Amsterdams Sociologisch Tijdschrift.
- Brinkgreve, . (2009). *De ogen van de ander: de sociale bronnen van zelfkennis*. Amsterdam: Augustus.
- Buist, K.L., Dekovic, M., Meeus, W., Aken, M.A.G. van (2004). Gehechtheid en internaliserend en externaliserend probleemgedrag bij adolescenten. *Kind en adolescent*, 25, 132-149.
- Carr, A. (2006). *The handbook of child and adolescent clinical psychology: a contextual approach*. Londen: Routledge.
- Christenson, P.J., Roberts, D.F. (2001). *It's not only rock & roll: popular music in the lives of adolescents*. New Jersey: Hampton Press, Inc
- Clyde, L.A. (2004). Weblogs: are you serious? *The electronic Library*, 22 (5), 390-392.
- Cooley, C.H. (1956). *The two major works of Charles H. Cooley: Social organization & Human nature and the social order*. Illinois: The Free Press.
- Doorn, N. van, Zoonen, L. van & Wyatt, S. (2007). Writing from experience - Presentations of gender identity on weblogs. *European Journal of Womens Studies*, 14 (2), 143-159.
- Driel, H. van (1997). *Werk in uitvoering: identiteit in een digitale cultuur*. In: Perie, Dorin, Solange Leibovici & Matthijs Engelberts, Identiteit. Filosofie, Literatuur, Maatschappij. Delft: Eburon.
- Erikson, E. H. (1968). *Identity, Youth and Crisis*. New York: W.W. Norton.
- Gill, K.E. (2004). How can we measure the influence of the blogosphere? Retrieved October 14, 2008 from

- http://faculty.washington.edu/kegill/pub/www2004_blogosphere_gill.pdf
- Goffman, E. (1959). *The presentation of self in everyday life*. New York: Anchor Books.
- Grohol, J.M. (2002). Psychology of weblogs: Everything old is new again ? Retrieved October 12, 2008 from http://psychcentral.com/blogs/blog_new.htm
- Guadagno, R.E., Bradley, M.O., Eno, C. A. (2007). Who blogs? Personality predictors of blogging. *Computers in Human Behavior*, 24 (5), 1993-2004.
- Gumbrecht, M. (2004). Blogs as “protected space”. Retrieved October 11, 2008 from <http://www.blogpulse.com/papers/www2004gumbrecht.pdf>
- Gurak, L.J., Antonijevic, S. (2008). The psychology of blogging: you, me and everyone in between. *American Behavioral Scientist*, 52, 60-68.
- Hart, H., ‘t, Boeije, H., Hox, J. (2005). *Onderzoeksmethoden*. Amsterdam: Boom Onderwijs.
- Herring, S.C., Scheidt, L.A., Bonus, S., Wright, E. (2004). Bridging the gap: a genre analysis of weblogs. Retrieved November 22, 2008, from <http://www.ics.uci.edu/~jpd/classes/ics234cw04/herring.pdf>
- Heuves, W. (2006). *Pubers: ontwikkeling en problemen*. Assen: van Gorcum.
- Hilhorst, H.W.A. (1988). Sociologisch zingevingsonderzoek onder de loep: de ontwikkelingsgang in theorie en onderzoek van een interpretatief socioloog. Paper t.b.v. WISWO-studiedag ‘Betekenisonderzoek in theorie en praktijk’; ongepubliceerd.
- Jackson, L. A., Ervin, K.S., Gardner, P.D., Schmitt, N. (2001). Gender and the internet: Women communicating and men searching. *Sex Roles*, 44 (5/6), 363-379.
- Joyner, K. & Richard Udry, J. (2000). You Don't Bring Me Anything but Down: Adolescent Romance and Depression. *Journal of Health and Social Behavior*, 41 (4), 369-391.
- Johnson, J. D., Trawalter, S., & Dovidio, J. F. (2000). Converging interracial consequences of exposure to violent rap music on stereotypical attributions of blacks. *Journal of Experimental Social Psychology*, 36, 233-251.
- Jong, M.J., de (1999). *Grootmeesters van de sociologie*. Amsterdam: Boom
- Marcia, J. E. (1980). Ego identity development. In J. Adelson (Ed.), *Handbook of adolescent psychology*. New York: Wiley.
- Martino, S. C., Collins, R. L., Elliott, M. N., a.o.(2006). Exposure to degrading versus nondegrading music lyrics and sexual behavior among youth. *Pediatrics*, 118, 430-441.
- Meerum Terwogt, M., Mol, A. (2005). Omgaan met liefdesverdriet. *Kind en adolescent*, 26, 292-304.
- Moinian, F. (2006). The construction of identity on the internet: Oops! I've left my diary open to the whole world! *Childhood*, 13(1), 49-68.
- Nardi, B.A., Schiano, D.J., Gumbrecht, M. & Schwartz, L. (2004). I'm blogging this: A Closer Look at why People Blog. Retrieved October 11, 2008 from <http://www.ics.uci.edu/~jpd/classes/ics234cw04/nardi.pdf>
- North, A. C., Hargreaves, D. J., & O'Neill, S. A. (2000). The importance of music to adolescents. *British Journal of Educational Psychology*, 70, 255-272.
- Paul, E.L. & White, K.M. (1990). The development of intimate relationships in late

- adolescence. *Adolescence*, 25, 375-400.
- Rak, J. (2005). The digital queer: Weblogs and internet identity. *Biography-an Interdisciplinary Quarterly*, 28 (1), 166-182.
- Rentfrow, P. J., & Gosling, S. D. (2006). Message in a ballad - the role of music preferences in interpersonal perception. *Psychological Science*, 17, 236-242.
- Rentfrow, P. J., & Gosling, S. D. (2007). The content and validity of music-genre stereotypes among college students. *Psychology of Music*, 35, 306-326.
- Santrock, J.W. (2008). *Adolescence*. New York: McGraw-Hill.
- Schutte, B. (2005). The scanning crowd. Onderzoek naar het fenomeen weblogs. Retrieved October 13, 2008 from http://www.basschutte.nl/scriptie_thescanningcrowd_bas_schutte_2005.pdf
- Schwartz, K. D., & Fouts, G. T. (2003a). Music preferences, personality style, and developmental issues of adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*, 32, 205-213.
- Steinberg, L. (2005). Cognitive and affective development in adolescence. *Trends in Neurosciences*, 9, 69-74.
- Tajfel, H. & Turner, J. C. (1986). The social identity theory of inter-group behavior. In: Worchel, S. & Austin, L.W., *Psychology of Intergroup Relations*. Chigago: Nelson-Hall
- Tanner, J., Asbridge, M., & Wortley, S. (2008). Our favourite melodies: musical consumption and teenage lifestyles. *British Journal Of Sociology*, 59, 117-144.
- Valkenburg, P.M., Schouten, A.P., Peter, J. (2006). *Jongeren en hun identiteitsexperimenten op internet*. In: Jaarboek ICT en samenleving 2006. Amsterdam: Boom
- Ward, L. M., Hansbrough, E., & Walker, E. (2005). Contributions of music video exposure to black adolescents' gender and sexual schemas. *Journal of Adolescent Research*, 20, 143-166.
- Wester, F. P. J. (2003). *Lessen uit lezen*. Nijmegen: Thieme MediaCenter.
- Wester, F., Renckstorf, K., Scheepers, P. (2006). *Onderzoekstypen in de communicatiewetenschap*. Alphen aan de Rijn: Kluwer.
- Westenberg, P.M. (2008). De jeugd van tegenwoordig! *De Psycholoog*, 37, 546-552.